

Koncepce rodinné politiky města Slavičín

Filip Palčík

Bakalářská práce
2021

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Filip Palčík
Osobní číslo: M18990
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: Veřejná správa a regionální rozvoj
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Koncepce rodinné politiky města Slavičín

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Definujte pojem strategického plánování a charakterizujte koncept rodinné politiky.
- Popište legislativní ukotvení dané problematiky.

II. Praktická část

- Proveďte charakteristiku města a popište současný stav rodinné politiky na jeho území, včetně šetření mezi dotčenými aktéry dané problematiky.
- Navrhněte doporučení pro zlepšení současného stavu rodin na území města.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Forma zpracování bakalářské práce: Tištěná/elektronická

Seznam doporučené literatury:

- BRYSON, John M. *Strategic planning for public and nonprofit organizations: a guide to strengthening and sustaining organizational achievement*. 4th ed. San Francisco: Jossey-Bass, 2011, 547 s. ISBN 978-1-118-04993-8.
- DUKOVÁ, Ivana, Martin DUKA a Ivanka KOHOUTOVÁ. *Sociální politika: učebnice pro obor sociální činnost*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 200 s. ISBN 978-80-247-3880-2.
- PAVLÍK, Marek. *Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenosti*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014, 160 s. ISBN 978-80-247-5256-3.
- SOBOTKOVÁ, Irena. *Psychologie rodiny*. 3. vyd. Praha: Portál, 2012, 224 s. ISBN 978-80-262-0217-2.
- TOMEŠ, Igot. *Povinná sociální solidarita*. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2018, 226 s. ISBN 978-80-246-3835-5.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Pavel Grebeníček, Ph.D.
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: 15. ledna 2021
Termín odevzdání bakalářské práce: 18. května 2021

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
ředitel ústavu

Ve Zlíně dne 15. ledna 2021

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 10. června 2021

Jméno a příjmení: Filip Palčík

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Jako téma své práce jsem si zvolil koncepci rodinné politiky ve městě Slavičín. Má práce se postupně od strategické plánování věnuje samotné problematice rodinné politiky a přístupům k ní na všech úrovních. Dále se také zaměřuje na vysvětlení pojmu rodina, případně jejich zásady a celkového vnímání rodiny, a v neposlední řadě je v práci také uvedeno, kde je daná problematika v rámci legislativy ukotvena. Ve své praktické části práce charakterizuje město Slavičín a popisuje současné zapojení organizací do rodinné politiky. Dále také analyzuje současnou situaci a zkoumá názory relevantních subjektů, které jsou zapojeny do dané problematiky. Výsledkem této práce jsou pak vyhodnocení provedených analýzy, řešení a návrhy na zlepšení současné situace.

Klíčová slova: rodinná politika, Slavičín, strategické plánování, strategie, rodina, bydlení

ABSTRACT

As the topic of my work, I chose the concept of family policy in Slavičín. My work gradually deals with from strategic planning, to the issue of family policy itself and approaches to it at all levels. It also focuses on explaining the concept of family, or their principles and the overall perception of the family, and last but not least, the work also states where the issue is anchored in the legislation. In the practical part, work characterizes the city of Slavičín, describes the current involvement of organizations in family policy, and mainly analyzes the current situation and examines the views of all entities that are involved in the issue. The result of this work is the evaluation of the analysis and constructive solutions and suggestions for improving the current situation.

Keywords: family policy, Slavicin, strategic planning, strategy, family, habitation

Tímto bych rád poděkoval svému vedoucímu Ing. Pavlu Grebeníčkov, Ph.D. za jeho vstřícný přístup a odborné rady během zpracování mé bakalářské práce. Dále bych velice rád poděkoval městu Slavičín, a zejména panu starostovi, Mgr. Tomáši Chmelovi, že mi poskytl možnost praxe na městském úřadě, data při tvorbě této práce a celkově za projevenou ochotu a pomoc při zpracování práce. V neposlední řadě chci také poděkovat všem respondentům, kteří se uvolili k rozhovorům, a tím přispěli k této práci.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ	12
1.1 DEFINICE STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ.....	12
1.2 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ	13
1.3 STRATEGICKÝ PLÁN (MĚSTA)	14
1.3.1 Strategický plán a územní plán	15
1.3.2 Tvorba strategického plánu	16
1.4 PROCES STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ	17
1.5 CÍLE STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ	17
1.6 STRATEGIE A DOKUMENTY K REGIONÁLNÍMU ROZVOJI V ČESKÉ REPUBLICĚ.....	18
2 RODINNÁ POLITIKA	19
2.1 HISTORIE RODINNÉ POLITIKY V ČR	19
2.2 AKTUÁLNÍ RODINNÁ POLITIKA ČR.....	21
2.2.1 Role státu.....	22
2.2.2 Regionální rodinná politika	26
2.2.3 Kraje	27
2.2.4 Obce	28
2.2.5 Strategické dokumenty v oblasti rodiny.....	29
2.2.6 Mezinárodní srovnání.....	30
3 RODINA	31
3.1 DEFINICE RODINY	31
3.2 FUNKCE RODINY	32
3.3 TYPY RODIN	33
4 LEGISLATIVNÍ UKOTVENÍ	35
4.1 MEZINÁRODNĚPRÁVNÍ RÁMEC	35
4.1.1 Organizace spojených národů	35
4.1.2 Mezinárodní organizace práce	36
4.1.3 Rada Evropy.....	36
4.1.4 Evropská Unie	36
4.2 PRÁVNÍ RÁMEC ČR	37
II PRAKTICKÁ ČÁST	39
5 CHARAKTERISTIKA MĚSTA	40
6 PODPORA RODINNÉ POLITIKY VE MĚSTĚ	41
6.1 VZDĚLÁVÁNÍ.....	41

6.2	SOCIÁLNÍ PÉČE	42
6.3	KULTURA	43
6.4	SPORT.....	44
7	ANALÝZA SOUČASNÉ SITUACE.....	45
7.1	SOCIOEKONOMICKÝ PROFIL MĚSTA SLAVIČÍN SE ZAMĚŘENÍM NA RODINY	45
7.2	SROVNÁNÍ MĚSTA SLAVIČÍN A ZLÍNSKÉHO KRAJE.....	51
7.3	ROZHOVORY S AKTÉRY DANÉ PROBLEMATIKY	54
8	SOUHRN HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ.....	63
8.1	SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA	63
8.2	ROZHOVORY	63
8.2.1	Obyvatelé města	63
8.2.2	Městská samospráva.....	64
8.3	SWOT ANALÝZA	65
9	NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ SOUČASNÉ SITUACE	66
9.1	BYDLENÍ	67
9.2	KVALITA SLUŽEB	68
9.3	MARKETING A INFORMOVANOST.....	70
	ZÁVĚR	72
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	73
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	77
	SEZNAM OBRÁZKŮ	78
	SEZNAM TABULEK.....	79

ÚVOD

Tato práce pojednává o koncepci rodinné politiky s tím, že největší důraz bude kladen na rodinnou politiku města, konkrétně města Slavičín. Toto téma jsem si vybral z důvodu toho, že ačkoliv rodinná politika možná ve veřejnosti nerezonuje tak, jako například dopravní, zahraniční či průmyslová, tak je nedílnou součástí sektorových politik, kterými by se měly státy, potažmo obce a kraje zabývat. Obzvláště v této „covidové době“, kdy jsou do značné míry omezené kontakty s vrstevníky, spolužáky, kamarády či známými, tak se naplno projevuje význam nejen rodin, ale také celkové koncepce rodinné politiky.

Má práce je rozdělena na dvě části, a sice teoretickou část a praktickou část. Na úvod je obecně popsáno, co to vlastně strategické plánování je, a to z pohledu jak veřejného, tak soukromého sektoru. Dále je již nicméně kapitola koncipována pouze pro veřejný sektor, kde se uvádí cíle, proces a také dokumenty, které jsou nezbytné pro strategické plánování. Následně je již má práce věnována problematice rodinné politiky z obecného hlediska. Je zde vysvětlena samotná podstata koncepce, dále přístupy krajů, obcí a na závěr porovnání daných přístupů. Nedílnou součástí teoretické části práce je také vysvětlení pojmu „rodina“, co to vlastně je, jaké jsou její znaky, případně funkce. A na závěr teoretické části je v práci uvedeno, jakými zákony je v České republice rodina a rodinné právo upravováno.

Praktická část se dále zaměřuje již na konkrétní město Slavičín. Zde je uvedena krátká charakteristika města a následně jsou zmíněny subjekty, které přispívají k formování celé rodinné politiky. Tyto oblasti jsou rozděleny na vzdělávání, sociální služby, kulturu a sport. Poté následuje již analytická část, která se opírá o data z ČSÚ, případně z městského úřadu, a následně je doplněná ještě rozhovory s jednotlivými aktéry rodinné politiky.

Celkovým výstupem práce je zhodnocení analýzy, která slouží k tomu, aby bylo přesně známo, co obyvatelé trápí nejvíce a na co by se měl klást největší důraz s tím, že by se mělo přihlídnout k požadavkům všech subjektů. Na závěr celé práce jsou pak uvedeny návrhy, které slouží ke zlepšení dané situace, a hlavně udržení rodin ve městě.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem práce je formulovat návrhy na zlepšení situace rodin na území města Slavičín, a to na základě provedení teoretické rešerše a na základě podrobného analyzování rodinné politiky na území města s tím, aby obzvlášť mladé rodiny s dětmi chtěly ve městě setrvávat.

Ke zpracování podrobné analýzy a následně k návrhům řešení je potřeba nejdříve vyhledat výchozí informace, v jaké situaci se město nachází. Tyto informace vychází z ČSÚ, ze stránek města a také ze strategických dokumentů a koncepcí města.

Následně se práce opírá o data, sesbíraná od obyvatel města, a to na základě rozhovorů s nimi. Dále práce obsahuje rozhovor také se starostou města, aby byla v analýze zahrnuta i samospráva, která je nejdůležitější složkou samotné implementace.

V neposlední řadě je také práce tvořena odbornou literaturou, články a jinými kupříkladu internetovými zdroji, které mají s danou problematikou, co dočinění, a jsou podstatnou částí této práce.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ

Na začátek je důležité si říct, že strategické plánování je část celého strategického managementu, konkrétně se jedná o jeho výstup. Nicméně o novodobém strategickém plánování můžeme hovořit až od první třetiny 19. století, kdy prošlo od společenského plánování až k projektově orientovanému plánování. (Ježek, 2015 cit. podle Krbová, 2016, s. 11)

Každopádně historie například strategického řízení spadá mnohem dál, původně se využívalo ve starověku. Využívalo se ve válčnictví a také v některých ekonomických oblastech. Ačkoliv se o klasickém strategickém plánování začalo hovořit již od 19. století, celý proces formování trval až do 30. let 20. století. O tomto období mluvíme jako o taylorismu, případně období již klasického managementu. Hlavním důraz zde byl kladen na lidské zdroje a tyto společnosti byly vedeny primárně silnými osobnostmi (T. Baťa, H. Ford apod.). Důležité je spojení „byly vedeny“, protože vlastníci tyto společnosti v této době skutečně vedli sami. (Krbová, 2016, s. 11)

1.1 Definice strategického plánování

Existuje určitě nepřehledné množství definic, jak by se dalo strategické plánování nebo strategický management definovat. V podstatě by nejjednodušší rozdělení mohlo být na veřejný sektor (stát, kraje, obce atd.) nebo pokud mluvíme o soukromém sektoru (firmy, podniky atd.). Zde rozdíl spočívám v tom, že v případě veřejného sektoru je prioritou zajištění služeb, u soukromého je na prvním místě zisk. Nicméně v obou případech se jedná o to, že strategické plánování nebo management slouží k tomu, aby daný subjekt posunulo dál, respektive určilo to, kde subjekt je a kde by chtěl být, včetně toho, jakými způsoby se k tomu dopracuje a jak bude jednotlivé prvky následně implementovat.

Navíc pokud je vytvořen kvalitní strategický plán, který vychází z relevantních informací, ze zevrubných analýz a z důkladného procesu, může tento strategický plán znamenat značnou přidanou hodnotu, jak organizace, tak také jiného subjektu. Navíc kromě samotného plánování se organizace nebo úřad mohou prostřednictvím něj dozvědět daleko víc o organizaci samotné, jejích cílech a způsobech k jejich dosažení. Kromě strategického plánu, jak posunout firmu dál, tak kvalitní strategický plán formuje také intelektuální lidský, sociální, politický a občanský kapitál. (Farnum K. Alston, 2011, str. 3)

Nejlepší strategické plánování ve velké míře využívá analýzy a syntézy v deliberativním nastavení, aby pomohlo vedoucím a manažerům úspěšně řešit hlavní výzvy, kterým čelí jejich organizace (nebo jiná entita). (Bryson, 2011, s. 12)

Strategické plánování je deliberativní, disciplinovaný přístup k vytváření zásadních rozhodnutí a akcí, které formují a řídí, co organizace (nebo jiný subjekt) je, co dělá a proč to dělá. (Bryson, 2011, s. 12)

Strategické plánování je „promyšlené a disciplinované úsilí o vytvoření zásadních rozhodnutí a akcí, které formují a řídí, co organizace (nebo jiný subjekt) je, co dělá a proč to dělá“ (Bryson 2011, cit. podle Farnum K. Alston, 2011, str. 4)

V současné literatuře převládá názor, že strategický management je soubor instrukcí, rozhodnutí a činností, které jsou pro firmu nezbytné pro dosažení strategické konkurenční výhody a k zabezpečení nadprůměrných výnosů. (Heijden, 2005, cit. podle Fotr, Vacík, Špaček, Souček, s. 20).

Tato práce každopádně pojednává o městě Slavičín, z toho důvodu, protože se jedná o veřejný sektor, tak je práce věnována dále pouze strategii a postupům, které se odehrávají ve veřejném sektoru.

1.2 Strategické plánování ve veřejné správě

Strategické plánování pro veřejné a neziskové organizace poskytuje podrobný přehled a návod, jak navrhnout efektivní proces strategického plánování a implementace, a ilustrovaný několika příklady z reálného života. (Farnum K. Alston, 2011, str. 4)

Na rozdíl od strategického plánování pro soukromý sektor se plánování ve veřejném sektoru začalo rozvíjet až od poloviny 20. století, tudíž i z toho důvodu obsahuje některé prvky, které přebírá ze soukromého sektoru. Důvodem tohoto vývoje bylo primárně zvyšování kvality veřejného sektoru. Nicméně oproti firmám, které mají společný cíl, tak zde se spolu potýká více protichůdných názorů a zájmů, což může přinášet mnohdy plno problémů, které běžné firmy řešit nemusí. (Krbová, 2016, s. 28)

Kromě strategického plánování je také nezbytné definovat tzv. strategický záměr, který slouží k tomu, aby si organizace určila, kam se chce subjekt/organizace dostat a jakým způsobem, přičemž předkládá také odborné a fundované analyzování výchozího stavu. (Krbová, 2016, s. 28)

Strategický plán je pak základ pro stanovení cílů, kdy by tento plán měl reflektovat potřeby občanů dané obce nebo města s tím, že je v plánu také uvedeno, jak budou tyto potřeby co nejrychleji naplněny. Jedná se o komplexní plán, ve kterém jsou dále uvedeny různé oblasti podpory k dosažení stanovených cílů. (Krbová, 2016, s. 28)

1.3 Strategický plán (města)

Jedná se o základní strategický dokument pro řízení města. (Pavlík, 2014, s. 23)

Strategický plán připravuje primárně daná obec nebo město, kdy může také zapojit externí organizace, které jí s přípravou mohou pomoci. Pokud je ovšem zapojena také externí organizace, je nezbytná úzká spolupráce a také znalost městského života dané obce či města. (Pavlík, 2014, s. 23)

SPR má obvykle tyto následující součásti:

- Vize – formulace jasné představy, kam město směřuje
 - Strategie – popis, jak je možné cíle dosáhnout
 - Definice požadovaných výstupů pro jednotlivé cíle, vycházející ze SWOT analýzy a významných dokumentů, jako je územní plán, strategický plán mikroregionu, rozpočet, rozpočtový výhled apod.
 - Cíle jsou rozpracovány do oborových koncepcí, které obsahují finanční, časové rámce a odpovědnost za jejich plnění
 - Vytvoření systému implementačních pravidel
 - Realizace strategie a její průběžná kontrola, hodnocení a aktualizace
 - Naplňování cílů, aktivit, projektů, úkolů atd. a přijímání potřebných opatření
 - Orientace každodenního chodu úřadu na plnění naplánovaných cílů, pravidelné měření nebo monitoring stanovených ukazatelů jednotlivých cílů a kontrola plánů
 - Celkové hodnocení úspěšnosti realizace plánů, odměňování při plnění plánů
- (Pavlík, 2014, s. 23)

1.3.1 Strategický plán a územní plán

Strategické plánování – jedná se o jeden ze strategických nástrojů pro správu a rozvoj daného území. Jde o proces, ve kterém se:

1. Hodnotí současná situace území
2. Stanovují cíle a indikátory rozvoje území
3. Vypracovávají se strategie či plány k dosažení těchto cílů a indikátorů
4. Stanovují se postupy pro monitorování výsledů a přijímání opatření (Půček, 2009)

Územní plánování – stejně jako strategické plánování je jedním z nástrojů pro správu a rozvoj území. Územní plánování je proces, jehož hlavním cílem (dle zákona o územním plánování a stavebním řádu č. 183/2006 Sb.) je vytvářet předpoklady:

1. Pro udržitelný rozvoj
2. Pro výstavbu

Nástroje územního plánování jsou pak zejména:

- a. Územně plánovací podklady
- b. Politika územního rozvoje
- c. Územně plánovací dokumentace
- d. Územní rozhodnutí (Půček, ©2009)

Nicméně zde se nabízí otázka, který plán představit dříve. Zde panují rozdílné názory, protože zejména environmentální odborníci se přiklánějí k územnímu plánování, a to hlavně z toho důvodu, že podle jejich zkušeností více dbá na ochranu životního prostředí. Dále také odborníci na územní plánování podporují spíše územní plán. Naproti tomu regionalisté upřednostňují regionální rozvoj, tedy strategické plánování (Půček, ©2009)

V současné době platí, že oba dokumenty jsou na sobě do jisté míry závislé, takže jeden by měl respektovat ten druhý, protože pro tvorbu strategického plánování, je nezbytné znát limity území, a naopak pro územní plánování je nutné znát záměry strategického využití. Vzhledem k této skutečnosti by se tedy za ideální stav dalo považovat to, kdyby oba dokumenty vznikaly souběžně. (Půček, ©2009)

1.3.2 Tvorba strategického plánu

Než dojde samotné tvorbě strategického plánu, je nutné si objasnit požadavky a názory místní samosprávy a úřadu v souvislosti se strategickým plánem. Důležitou součástí je pak také komunikační koncepce a harmonogram.

Následný strategický plán by potom měl splňovat hlavně to, že bude přehledný, účinný a každému zaměstnanci bude patrné, jaké jsou jeho úkoly.

Práce na samotném strategickém plánu začíná analýzou výchozí pozice, včetně jednotlivých oblastí, kde se město nachází, při které se obecně vychází z veřejně přístupných informací, které pak doplní o informace úřadu města a městské samosprávy. Závěrečným výstupem je poté definice SWOT analýzy města. Celkovým závěrem práce je pak definice motta, cílů a záměrů města. (Pavlík, 2014, s. 28)

Zde je také názorně vyobrazen postup, jak takový strategický plán zpracovat.

Obrázek 1 Tvorba strategického plánu

Zdroj: <https://www.acsa.cz/verejnost/uzitecne/strategicke-planovani/>

1.4 Proces strategického plánování

Strategické plánování představuje vlastní tvorbu strategického plánu (strategie) a je nástrojem strategického managementu. (Krbová, 2016, s. 28)

Představuje tvorbu strategického plánu jako nástroje strategického managementu. Jedná se o souhrn opatření a kroků, které jsou systematicky uspořádány tak, aby vedly k dosažení příznivého rozvoje daného území. (Sokolová, M. a kol., 2015 cit. podle Krbová, 2016, s. 29)

Jedná se o proces několika metod, které slouží k rozvoji a pomocí jednotlivých kroků se snaží přiblížit ke změnám. (Šilhánková, 2007 cit. podle Krbová, 2016, s. 29).

Nedílnou součástí procesu plánování je si také odpovědět na otázky: Kde se nacházíme? Kam se chceme dostat? Jak se tam dostaneme? Jak poznáme, že tam jsme. (Krbová, 2016, s.29)

Při plánování musí být naplněny tři základní atributy (Perlín, Bičík, 2006 cit. podle Krbová, 2016, s. 29), a to:

- Poznání současného stavu (výchozí situace)
- Definování budoucí stavu
- Naplánování konkrétních kroků směřujících k cílovému stavu

Proces strategického plánování:

- Poznat současnou situaci a provést analýzy (Kde jsme)
- Nastavení cílů (Kam se chceme dostat)
- Prostředky a aktivity k naplnění cílů; jak využít zdroje a potenciál (Jak se tam dostaneme)
- Měření cílů (metriky) (Jak poznáme, že tam jsem) (Perlín, Bičík, 2006 cit. podle Krbová, 2016, str. 29)

1.5 Cíle strategického plánování

Strategie musí odpovídat požadavkům a potřebám města nebo obce a musí být nastavena tak, aby i místní samospráva mohla efektivně pracovat a plnit své úkoly. V neposlední řadě musí být také strategie propojena s financováním, aby byl plán proveditelný. (Pavlík, 2014, s. 26)

Mezi dílčí cíle se řadí:

- Analýza rozvojového potenciálu ve vazbě na řízení města, vývoj a stav financí
- Analýza stávajícího stavu strategického plánování
- Vytvoření metodiky strategického plánování
- Vytvoření strategického plánu rozvoje města
- Zavedení strategického plánu rozvoje města do úřadu, to je určení odpovědnosti zaměstnanců za realizaci a aktualizaci plánu (Pavlík, 2014, s. 26)

1.6 Strategie a dokumenty k regionálnímu rozvoji v České republice

V oblasti regionálního rozvoje ministerstvo pro místní rozvoj vypracovává a uvádí do praxe koncepční dokumenty a strategie, poskytuje pomoc prostřednictvím podpůrných programů a po živelných a jiných pohromách mimořádného rozsahu připravuje strategie obnovy postižených území. Zde jsou uvedené některé příklady koncepčních a strategických dokumentů, které ministerstvo pro místní rozvoj připravilo. (Regionální rozvoj, ©2020)

Například se jedná o:

- Regionální politika
- 5G pro 5 měst
- Strategie regionální rozvoje
- Územní dimenze 2014-2020
- Smart cities

Mezi základní cíle regionální politiky patří rozvoj regionů zaměřený na jejich soudržnost a zvyšování konkurenceschopnosti:

Každý region by měl mít příležitosti ke svému vyváženému rozvoji odpovídajícímu jeho potenciálu a specifickým stránkám. Zvláštní pozornost věnuje regionální politika také specifickým problémům rozvoje měst a venkovských oblastí. (Regionální rozvoj, ©2020)

Základním nástrojem regionální politiky je nyní Strategie regionálního rozvoje České republiky platná pro období 2014–2020, která zabezpečuje provázanost národní regionální politiky s regionální politikou Evropské unie. (Regionální rozvoj, ©2020)

2 RODINNÁ POLITIKA

Rodinná politika je samostatné odvětví sociální politiky, které ovšem spadá do celkového konceptu veřejných politik. (Knausová, 2005, str. 59)

Nutno podotknout, že ovšem není pouze jedna rodinná politika ve společnosti. Nýbrž každý subjekt sociální politiky může mít vlastní rodinnou politiku. Tato politika může mít povahu jak veřejnoprávní, tak také soukromoprávní, dále také např. rodinná politika církví, občanských institucí, neziskových organizací atd. (Tomeš, 2011, str. 186)

Moderní rodinná politika – za moderní rodinnou politiku je následně chápáno vědomé a cílené působení veřejných institucí na právní, ekonomický a sociální stav rodin. (Knausová, 2005, str. 59)

Obecně vzato přesná definice rodinné politiky je dosti složitá, a to z toho důvodu, že ani v mezinárodním měřítku neexistuje jednotná definice. Proto je rodinná politika obecně charakterizována jako soubor opatření a nařízení s cílem chránit a podporovat rodinu jako instituci. A to z toho důvodu, že rodina plní pro společnost nepostradatelnou funkci. (Duková, Duka, Kohoutková, 2013, str. 140)

2.1 Historie rodinné politiky v ČR

Rodinná politika v tehdejší Československu se začala utvářet od počátku padesátých let. Byla realizována tak, aby splňovala sociální cíle politického systému a také byla prezentována na postavení žen a jejich plného sociálního a ekonomického zrovnoprávnění. Na základě této politiky vznikla kupříkladu: (Krebs, 2015, str. 387)

- Institucionální péče o děti
- Rychlý rozpad vícegeneračního soužití rodin
- Rozvoj přímé i nepřímé podpory rodin ze strany státu (Krebs, 2015, str. 387)

Nicméně výrazným problémem k proveditelnosti těchto návrhů bylo to, že byly značně limitovány centrálně plánovaným systémem řízení. Ten průběžně vedl k oslabení výchovné a sociální funkce rodiny, za které musely suplovat školy a jiné instituce, na které se plnění těchto povinností uměle přesouvalo, aniž by je ale mohly plnit. (Krebs, 2015, str. 387)

I přes všechny slibované cíle opatření rostla ekonomická funkce rodiny, navíc to bylo ještě umocněno nedostatečnou nabídkou zboží a služeb, kdy se opět musely postarat rodiny samy. Tato státní rodinná politika snad mohla mít opodstatnění z důvodu poválečné doby, ale

z dlouhodobého hlediska se stávala neúčinnou a nepostačovala obecnému vývoji. Navíc opatření uplatňovaná v rámci sociální politiky vznikala nesystémově a bez účasti rodin, což nevyhnutelně směřovalo k odtržení zájmů rodin a státu. Tato opatření v podstatě představovala soubor, kdy peněžité dávky byly hlavně v podobě nemocenského pojištění a byly stanoveny nebo limitovány absolutními částkami. S ohledem na neexistenci valorizace pak od druhé poloviny 70. let docházelo ke ztrátě těchto dávek. (Krebs, 2015, str. 387- 388)

Pokud budeme mluvit o formě podpory rodin v ČSFR, tak ta byla tvořena prvky přímé i nepřímé finanční pomoci, službami a pomocí naturální. (Krebs, 2015, str. 388)

Mezi přímou podporu patřily:

- Skupina dávek posilující příjmy rodin s dětmi
- Specifické dávky
- Dávky, které byly vypláceny, když rodina svými příjmy klesla pod určitou hranici
- Účelové dávky (Krebs, 2015, str. 388)

Pod nepřímou podporu spadaly:

- Dotace ze státního rozpočtu
- Příspěvek státu na školní stravování
- Na stravování v menzách
- Ubytování ve vysokoškolských kolejích
- Bezplatné poskytování školních učebnic a pomůcek,
- Nebo slevy dopravě pro žáky a studenty (Krebs, 2015, str. 388-389)

Když hovoříme o rodinné politice, tak nesmíme opomenout jednu z nejvýznamnější dávek, která vznikla v již v roce 1970. Jednalo se o mateřský příspěvek, později rodičovský. Tato dávka znamenala zásadní změnu, protože stát de facto rezignoval na zásadu institucionální péče o děti nejtělejšího věku, kterou razil v padesátých letech. Hlavním cílem této dávky byla pak podpora porodnosti a zlepšení situace rodin, když matka nemohla kvůli dítěti pracovat. Během následujících let pak prošel různými modifikacemi od rozšíření okruhu žen pobírající příspěvek, prodloužení doby vyplacení, až po zrovnoprávnění matky a otce při výchově dětí. S tím také souvisí výše zmíněná změna názvu z mateřské na rodičovský příspěvek. (Krebs, 2015, str. 389)

Na vliv rodinné politiky měla samozřejmě vliv také transformace ekonomiky na tržní. Transformace rodinné politiky se tedy začala ubírat k sociálně tržnímu systému rodin, který v podstatě přijímá i adresný způsob poskytování dávek podporujících rodinu. V této době je pozornost kladena též sociálně-právní ochraně dětí a specificky ochraně dětských práv. (Krebs, 2015, str. 389)

2.2 Aktuální rodinná politika ČR

Jedná se o soubor činností, které podporují rodinu. Zahrnuje mnoho společenských oblastí, mezi které můžeme řadit bydlení, školství, zdravotnictví, trh práce či infrastrukturu. (Rodinná politika, ©2021)

Rodinná politika usiluje o:

- Odstranění bariér bránících rodinám v rozvoji, vytváří společnost, která je vstřícná k rodinám
- Vhodné socioekonomické podmínky, které mají podporovat dobré fungování rodin a výchovu dětí
- Podporu rodin se specifickými potřebami – má být věnována pozornost zejména podpoře neúplných rodin, rodin se členem se zdravotním postižením, rodin se třemi a více dětmi a dalším rodinám nejvíce ohroženým relativní i absolutní chudobou
- Podporu vyšší porodnosti a sňatečnosti obyvatelstva vzhledem k demografickým změnám v české společnosti
- Vytváření podmínek pro přirozené fungování rodin
- Posilování vědomí rodinných hodnot celé společnosti
- Posilování zodpovědnosti rodičů i dalších členů rodiny (Rodinná politika, ©2021)

Formy podpory se zaměřují na:

- Vytváření vhodných podmínek pro fungování rodin (finanční zajištění, slučitelnost pracovního a rodinného života, rodičovskou péči o děti, služby pro rodiny)
- Rodinné a rodičovské kompetence
- Rodiny se specifickými potřebami
- Instituce pomáhající rodinám, jmenovitě především kraje a obce

- Manželství a jeho společenskou prestiž (Rodinná politika, ©2021)

Mezi aktéry rodinné politiky patří:

- Nestátní neziskové organizace a odbory, tedy občanský sektor
- Zaměstnavatelé
- Jiní poskytovatelé veřejných služeb
- Odborníci v podobě akademické, vědecké a výzkumné sféry
- Vzdělávací instituce
- Média
- Občanská sféra reprezentovaná širokou skupinou rodin a všech jejich členů (Rodinná politika, ©2021)

2.2.1 Role státu

Z důvodu, že se rodinná politika dotýká občana ve všech oblastech, které se slouží k materiálnímu, sociálnímu i emociálnímu zabezpečení rodiny, a také neméně významným způsobem ovlivňuje i životy jednotlivých rodinných příslušníků, například z hlediska pracovně-právních či sociálně-ekonomických vztahů, nabízí se otázka: Jak stát ošetřuje a přispívá ke kvalitnímu rodinnému životu. (Rodinná politika, ©2021)

Stát přispívá zejména pomocí dávek a příspěvků, kterými jsou například:

- Příspěvky v rodičovství
- Porodné
- Mateřská dovolená a peněžitá pomoc v mateřství
- Rodičovská dovolená a rodičovských příspěvek
- Vyrovnávací příspěvek v těhotenství
- Pracovně-právní vztahy
- Legislativní ochrana v těhotenství
- Mateřská a rodinná centra (Rodinná politika, ©2021)

Podrobněji se podíváme pouze na nejčastěji využívané příspěvky a dávky.

Rodičovský příspěvek

Nárok na rodičovský příspěvek má rodič, který po celý kalendářní měsíc osobně celodenně a řádně pečuje o dítě, které je nejmladší v rodině, a to až do vyčerpání celkové částky 300 000 Kč, nejdéle do 4 let věku tohoto dítěte. V případě, že nejmladším dítětem v rodině jsou 2 a více dětí narozených současně, má rodič nárok až na vyčerpání celkové částky 450 000 Kč. (Úřad práce ČR, ©2021)

Porodné

Porodné je dávka poskytovaná v závislosti na výši příjmu, kterou se rodině s nízkými příjmy jednorázově přispívá na náklady související s narozením prvního nebo druhého živého dítěte. (Úřad práce ČR, ©2021)

Porodné je stanoveno pevnou částkou a činí 13 000 Kč na první dítě a 10 000 Kč na druhé dítě. (Úřad práce ČR, ©2021)

Úplná rodina (oba rodiče)	Životní minimum rodiny	Hranice rozhodného příjmu v Kč měsíčně pro nárok na porodné (2,7násobek životního minima rodiny)
při narození/převzetí prvního dítěte	7 710	20 817
při narození/převzetí druhého dítěte (první dítě je mladší 6 let)	9 450	25 515

Tabulka 1 Porodné

Zdroj: <https://www.uradprace.cz/porodne>

Přídavek na dítě

Přídavek na dítě je základní příjmově testovanou dávkou nezaopatřeného dítěte žijícího v rodině s nižším příjmem. (MPSV, ©2021)

Přídavek na dítě je poskytován ve třech výších podle věku nezaopatřeného dítěte a ve dvou výměrách podle druhu příjmů doložených rodinou. (MPSV, ©2021)

Nezaopatřené nezletilé dítě má nárok na přídavek na dítě, jestliže rozhodný příjem v rodině nepřevyšuje součin částky životního minima rodiny a koeficientu 2,70. Přídavek na dítě vyplácí Úřad práce ČR rodiči nebo osobě, která má dítě v přímém zaopatření. Pokud je nezaopatřené dítě zletilé, náleží přídavek na dítě tomuto dítěti. (Úřad práce ČR, ©2021)

Věk nezaopatřeného dítěte	Základní výměra přídatku na dítě	Zvýšená výměra přídatku na dítě
0 – 6 let	500	800
6 – 15 let	610	910
15 – 26 let	700	1000

Tabulka 2 Přídatky na dítě

Zdroj: <https://www.mpsv.cz/-/pridavek-na-dite>

Vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství

Jedná se dávku z českého nemocenského pojištění. Příspěvek je poskytován ženám, které byly kvůli těhotenství či mateřství (do 9. měsíce po porodu) převedeny na jinou práci a v souvislosti s tímto převedením došlo k poklesu jejich započitatelného příjmu. (ČSSZ, ©2021)

Základní podmínkou nároku na tuto dávku je dočasné převedení těhotné zaměstnankyně na jinou práci z důvodu, že práce, kterou dosud vykonávala, je těhotným ženám zakázána nebo podle ošetřujícího lékaře taková práce ohrožuje její těhotenství. (ČSSZ, ©2021)

Aby mohla být dávka vyplácena, je další podmínkou účast zaměstnankyně na nemocenském pojištění, tj. např. trvání zaměstnání, které založilo účast na pojištění v době nástupu na tuto dávku (z příjmu ze zaměstnání je odváděno pojistné na sociální zabezpečení). (ČSSZ, ©2021)

Výše vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství je rozdílem mezi redukováným denním vyměřovacím základem pro účely zákona o nemocenském pojištění zjištěným ke dni převedení a průměrem jejich započitatelných příjmů připadajících na jeden kalendářní den po převedení. (ČSSZ, ©2021)

Peněžita pomoc v mateřství

Zde se opět jedná o dávku z českého nemocenského pojištění. (ČSSZ, ©2021)

Peněžité pomoci v mateřství náleží v zásadě v souvislosti s péčí o novorozené dítě matce nebo otci dítěte nebo pojištěnci (muž či žena), který převzal dítě do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu. (ČSSZ, ©2021)

Aby měl člověk na tuto dávku nárok, musí splnit dvě podmínky:

- Musí být v době nástupu na dávku nemocensky pojištěn, nebo musí trvat ochranná lhůta ze skončeného nemocenského pojištění
- Být nemocensky pojištěn minimálně 270 dnů v posledních dvou letech před nástupem na tuto dávku (ČSSZ, ©2021)

Osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) mají nárok na peněžitou pomoc v mateřství jen, pokud si dobrovolně a po určitou dobu platí nemocenské pojištění. (ČSSZ, ©2021)

Výše peněžité pomoci v mateřství činí 70 % redukovaného denního vyměřovacího základu za kalendářní den. (ČSSZ, ©2021)

Otcovská

Jedná se o dávku, která spadá do nemocenského pojištění. Cílem této dávky je finančně zabezpečit ekonomicky aktivní občany v okamžiku, kdy kvůli nemoci či mateřství ztratí krátkodobě výdělek. (ČSSZ, ©2021)

Otcovská náleží 7 dnů v souvislosti s péčí o novorozené dítě otci dítěte nebo pojištěnci (muž či žena), který převzal dítě do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu. (ČSSZ, ©2021)

Základní podmínkou nároku na otcovskou je účast na nemocenském pojištění. (ČSSZ, ©2021)

Pokud jde o osoby samostatně výdělečně činné, tak ty musí splnit podmínku dobrovolné účasti na nemocenském pojištění, a to po dobu 3 měsíců bezprostředně předcházejících dni nástupu na otcovskou. (ČSSZ, ©2021)

Otec dítěte musí být zapsán v jeho rodném listě. Rodiče nemusí být sezdaní. (ČSSZ, ©2021)

Kromě otců může mít nárok na otcovskou také pojištěnec (muž či žena) pečující o dítě, které převzal do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu, pokud dítě ke dni převzetí do péče nedosáhlo 7 let věku. (ČSSZ, ©2021)

Otcovská náleží, jen nastal-li nástup na otcovskou v období šesti týdnů ode dne narození dítěte nebo jeho převzetí do péče. Den nástupu si určí každý sám podle potřeby. (ČSSZ, ©2021)

Pokud jde o osoby samostatně výdělečně činné, tak ty musí splnit podmínku dobrovolné účasti na nemocenském pojištění, a to po dobu 3 měsíců bezprostředně předcházejících dni nástupu na otcovskou. (ČSSZ, ©2021)

Výše otcovské činí 70 % redukovaného denního vyměřovacího základu za kalendářní den. Denní vyměřovací základ se zpravidla zjišťuje z příjmu za 12 kalendářních měsíců před nástupem na dávku. (ČSSZ, ©2021)

2.2.2 Regionální rodinná politika

Hlavními aktéry jsou obce a kraje, které významnou měrou mohou přispívat do implementace rodinné politiky. Jejich hlavní výhodou je, že mají k občanům blíž, znají jejich potřeby a problémy a celkově mají větší přehled o místních podmínkách. Kromě toho oplývají také poměrně značným množstvím kompetencí, jak mohou rodinnou politiku ovlivňovat. Mohou podporovat například bydlení, zlepšení infrastruktury, zřizovat mateřské školy atd. (Rodinná politika na úrovni krajů a obcí, ©2008)

Za hlavní cíl je považováno zajištění optimálních podmínek v krajích a obcích pro rodiny, a to prostřednictvím souboru opatření, které se nezaměřují jen na finanční podporu, ale kupříkladu na podporu služeb pro rodiny. (Rodinná politika na úrovni krajů a obcí, ©2008)

Mezi další cíle rodinné politiky následně patří:

- Dostat rodinu do centra pozornosti místních samospráv
- Podpořit autonomii rodin při výkonu jejich přirozených funkcí
- Vytvořit podmínky pro fungování rodiny ve všech jejích vývojových fázích
- Motivovat rodiny v jejich angažovanosti v aktivitách občanské společnosti i v realizaci regionální rodinné politiky
- Zvyšovat informovanost občanů o opatřeních a aktivitách rodinné politiky na státní i regionální úrovni (Rodinná politika, ©2021)

2.2.3 Kraje

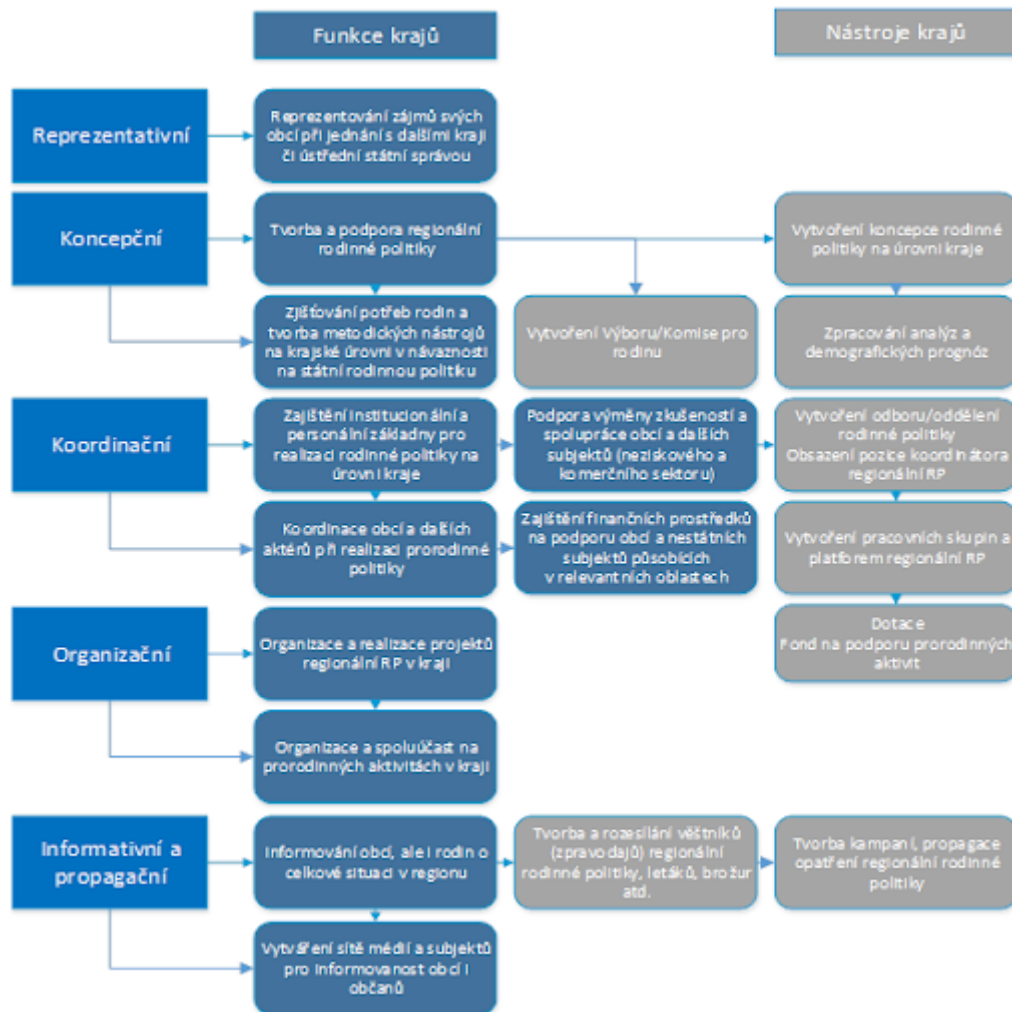
I přesto, že u nás kraje nemají takové pole působnosti jako v některých jiných státech (Rakousko, Německo, Velká Británie), tak určitě je zde prostor pro iniciativní a inovativní provádění krajské rodinné politiky. (Rodinná politika, ©2021)

Hlavním posláním krajů je spolupracovat s obcemi a vytvářet zázemí pro místní rodinnou politiku. Navíc vzhledem k širokému pojetí samosprávy by měly krajské úřady hledat rozmanité možnosti podpory rodin. Mohou například usilovat o rozvoj vztahů v oblasti regionálního rozvoje, o grantovou a dotační politiku kraje či o územní plánování. (Rodinná politika, ©2021)

Zde jsou některé náměty, jimiž kraj může zajistit zájem o rodinnou politiku či podporu prarodinných aktivit:

- Vytvořit centrum setkávání reprezentantů rodin a organizací zastupujících zájmy rodin
- Pořádat pravidelné schůzky představitelů kraje a obcí
- Pořádat konference o rodinné politice na úrovni kraje
- Shromažďovat úspěšné koncepce, přístupy, příklady dobré praxe z vlastního kraje
- Propagovat dobré příklady rodinné politiky v obcích daného kraje
- Hledat optimální cesty finanční podpory obcí v jejich prarodinných opatřeních a uplatnit všechny relevantní formy financování
- Realizovat dotační politiku jako důležitou součást samosprávních působnosti
- Podněcovat a rozvíjet spolupráci obcí tam, kde jedna obec nemá dostatečné možnosti (spolky obcí)
- Podněcovat zaměstnavatele na krajské úrovni k zavádění opatření na podporu harmonizace rodiny a zaměstnání, podporovat projekty typu společenská odpovědnost podniků
- Navrhovat standardy, kterých je žádoucí dosahovat ve vybraných oblastech z hlediska specifik kraje, např. v dopravní obslužnosti, sociálním bydlení či službách péče o děti (Rodinná politika, ©2021)

Zde je následně přesně zobrazení, jak kraje zasahují do rodinné politiky.

Obrázek 2 Rodinná politika krajů

Zdroj: <http://rodinyvkrajich.mpsv.cz/cs/rodinna-politika/rodinna-politika/rodinna-politika-pro-zastupce-samospravy>

2.2.4 Obce

Z toho důvodu, že jsou obce blízko lidem a jejich potřebám, jsou schopné pomocí nejrůznějších opatření zajistit na svém území příznivé a přátelské prostředí pro rodiny. (Rodinná politika na úrovni krajů a obcí, ©2008)

Jejich úloha by následně měla být:

- Iniciační-iniciace prarodinných aktivit a podněcování občanů k aktivnímu podílení se na jejich plánování, případně realizaci
- Realizační-realizace prarodinných aktivit a depistáž rodin se specifickými potřebami

- Propagační-propagace jednotlivých prorodinných aktivit a rodinné politiky jako takové
- Informativní - informování občanů o celkové situaci rodin a prorodinných opatřeních v obci i na regionální a celostátní úrovni (Rodinná politika, ©2021)

Malé obce se navíc mohou potýkat s problémy, které souvisí například s infrastrukturou či nedostačujícími pracovními a hospodářskými podmínkami. Dále to mohou být také potíže s nedostatkem sociálních pracovníků, lékařů, poraden a jiných služeb. Tyto nedostatky mohou být řešeny například pomocí komunitního plánování v oblasti služeb pro rodiny. Další možností pro zlepšení situace může být lepší využití přírodního a turistického potenciálu obce. Tudiž pokud je v obci realizována kvalitní prorodinná politika, má to vliv na to, že nepřichází o mladé lidi a udržuje si dostatek aktivního obyvatelstva, které se následně zapojuje do chodu obce. (Rodinná politika, ©2021)

Všemi činnostmi a aktivitami, které obce vykonávají, se snaží zpříjemnit životy svých obyvatel, a tím udržet rodiny a mladé lidi v obci, případně v městech. (Rodinná politika, 2021)

Mezi činnostmi, kterými obce přispívají k zajištění vhodného prostředí pro rodiny patří:

- Rozvoj kultury a školství (MŠ a ZŠ), včetně školních družin a klubů, volnočasových aktivit, škol umění atd.
- Správu a údržbu veřejných prostranství, obecního majetku a zeleně
- Úpravy místních komunikací a chodníků
- Správu kanalizace a vodovodního zásobování
- Veřejnou čistotu a likvidaci komunálního odpadu
- Informovanost obyvatel o věcech veřejných
- Správu obecního bytového fondu (pokud ho mají) (Rodinná politika, ©2021)

2.2.5 Strategické dokumenty v oblasti rodiny

Ústředním dokumentem v oblasti rodiny je **Koncepce rodinné politiky 2017**, která byla vypracována Ministerstvem práce a sociálních věcí a také s odbornou komisí pro rodinnou politiku. Jako její hlavní cíl je definováno zajištění dlouhodobého a systémového řešení rodinné politiky v České republice. Jedná se v pořadí již o třetí strategický dokument, který navazuje na koncepci z let 2005 a 2008. (Koncepce rodinné politiky, ©2017)

Zpráva o rodině 2017 – tento dokument byl vytvořen členy Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí pro Ministerstvo práce a sociálních věcí. Hlavním cíle byla spolupráce na přípravě Koncepce rodinné politiky. Dokument se zaměřuje hlavně na analýzu současného stavu rodinné politiky. (Zpráva o rodině, ©2017)

Zpráva o rodině 2020 – jako základ pro tento dokument byla Koncepce rodinné politiky. Opět se jedná o vyhodnocení současného stavu, nicméně oproti zprávě z roku 2017 se zpráva také zabývá řešením problému oslabení stability rodin a jejími důsledky. Dokument byl opět zpracován Výzkumným ústavem práce a sociálních věcí. (Zpráva o rodině, ©2020)

2.2.6 Mezinárodní srovnání

Pokud se zaměříme na země v OECD, tak můžeme zjistit, že v průměru státy přispívají na rodinné dávky 2,34 % HDP. Nicméně jsou zde velké rozdíly v tom, jestli státy přispívají spíše na peněžité dávky, na služby nebo na daňová zvýhodnění. Každopádně celkově největší obnos veřejných výdajů na rodinné dávky poskytují Dánsko, Francie, Maďarsko a Rumunsko, kde je to v průměru 3,5 % HDP, naopak nejméně kupříkladu ve Švédsku, Španělsku nebo Turecku – zde je průměr nižší než 1,5 % HDP. Obecně platí, že většina zemí přispívají především pomocí peněžitých dávek, ale najdou se i výjimky. Například u státu jako je Německo, Finsko, Dánsko nebo Francie převyšují výdaje na služby polovinu výdajů na peněžité dávky. A jsou i země, kde nemalý obnos veřejných výdajů je věnován na daňová zvýhodnění. Mezi tyto země můžeme řadit Švýcarsko, Maďarsko nebo také Českou republiku, kde výdaje na daňová zvýhodnění převyšují až 0,5 % HDP. (OECD, ©2021)

3 RODINA

Pravděpodobně se jedná o jedno z nejdůležitější společenství lidí, které v našem životě je. Provází nás vlastně od začátku života, během našeho dětství, dospívání až k následné samostatnosti a také dlouho poté. Nicméně, co ta rodina vlastně je, jak ji přesně definovat a k čemu slouží? To rozebírá tato část práce.

3.1 Definice rodiny

Existuje vlastně definice rodiny? V podstatě ani odborníci se neshodnou. Jedna skupina tvrdí, že exaktní definice rodiny není, protože společnost je natolik různorodá a variabilní, že každý očekává od rodiny něco jiného, tudíž není univerzální model rodiny. Naopak druhá skupina namítá, že definování pojmu „rodina“, slouží jako základ pro koncepci a opatření sociálně-politického významu a také pro stanovení rodinné politiky. Nicméně, jistá definice, která přečkala i všechny politické režimy, vzory atd. tady je. A sice: *rodina je základní buňka (jednotka, přirozená skupina) společnosti, která je zakotvená v naší legislativě.* (Gabura, 2012, str. 25)

Podle Liazose (2016, str. 9) má termín "rodina" dokonce tři významy.

- Obecně známé a nejčastější pojetí je, že se jedná o lidi, se kterými sdílíme bydlení (páry, manželé, děti, babička, dědeček)
- Druhá definice nahlíží na rodinu ze širšího hlediska, a sice, že rodina jsou všichni, které považujeme za blízké a jsme s nimi v kontaktu (u dospělých bratři či sestry)
- Poslední vysvětlení rodiny je pak takové, že za rodinu jsou považováni všichni příbuzní, které jsme ani nikdy neviděli nebo jsme s nimi v kontaktu zřídka (bratřanci, sestřenice atd.)

Rodina, která se často označuje jako základ společnosti, „má nepostradatelnou úlohu poskytovat svým členům základní lidské prostředí potřebné pro jejich fyzický, morální, psychologický, sociální a duchovní rozvoj. (Paul, 2001. citace podle Shea, Bernard, 2013, str. 6)

Nicméně na rodinu lze nahlížet i například jako na systém, kde se poté může opřít o definici: *systém je soubor částí a vztahu mezi nimi.* Každopádně, i lidé, zabývající se teoretickými systémy rodinné politiky se do přímých definic většinou nepouštějí, a snaží se jim spíše

vyhnout, případně využívají vysvětlení, která nejsou příliš exaktní. (Sobotková, 2012, str. 25)

Podle Knausové (2005, str. 59) je rodina základní jednotka společnosti, zřejmě nejstarší sociální instituce a plní významné společenské funkce: biologickou, výchovnou, sociální a ekonomickou.

V současné moderní společnosti jsou za rodinu považováni manželé a partneři s dítětem nebo dětmi, kteří žijí a hospodaří ve společné domácnosti. (Krebs, 2015, str. 381)

3.2 Funkce rodiny

Jak již bylo řečeno, tak rodina patří mezi základní prvky lidské společnosti, tudíž je zjevné, že plní plno významných funkcí. Mezi takové funkce můžeme zařadit například směřování, spolupráci nebo soužití členů rodiny. Nutno také podotknout, že funkce rodiny se během historie různě měnily. V současné době je hlavním cílem rodiny nastavit optimální podmínky pro uspokojování potřeb všech členů rodiny a také zajištění ideálního prostředí. Vzhledem k tomu, že rodina je zejména institucí sociální, která do velké míry formuje osobnost jedince, tak se také hledají odpovědi na otázky, jaké jsou ideální předpoklady pro nezávislého jedince a jak souvisí s celkovou strukturou rodiny. (Gabura, 2012, str. 77)

Existuje tedy opravdu velké množství funkcí, které rodiny plní a nedá se říct, že by na tom panovala naprostá shoda. Nicméně, nejčastěji jsou uváděny jako základní funkce rodiny: **biologicko-reprodukční, emocionální, sociální a ekonomická.**

- **Biologicko-reprodukční** – její první funkcí je tzv. fyziologická, která spočívá v uspokojování základní lidských potřeb (bydlení, oblečení, jídlo atd.), druhou její funkcí je tzv. prokreativní forma sexuality nebo rekreativní forma sexuality, a ta spočívá v uspokojování erotických a sexuálních potřeb
- **Emocionální funkce** – představuje pro člověka základní emocionální prostředí, které je jen těžko nahraditelné. Člověk totiž pro svůj vývoj potřebuje přijímat a rozdávat pozitivní emoce. Navíc, pokud se jedná o dobře fungující rodiny, tak to rodina také zajišťuje danému jedinci pocit bezpečí, jistoty a kladných vztahů, které jsou pro člověka velmi důležité.
- **Sociální funkce** – tato funkce spočívá v tom, že si člověk osvojí komunikační schopnosti, učí se vytvářet sociální vztahy, definuje svou sociální roli a také se připravuje a respektování sociálních norem a pravidel.

- **Ekonomická funkce** – spočívá v tom, že dobře fungující rodina by měla využívat své finanční prostředky k zajištění svých potřeb a priorit. (Gabura, 2012, str. 78)

Mezi další funkce rodiny se dále řadí například: pečovatelská funkce, kulturně hodnotová funkce, výrobní funkce, odpočinkově-rekreační funkce, ochranná funkce atd. (Gabura, 2012, str. 78)

3.3 Typy rodin

V dnešní době existuje velké množství typů rodin. Nicméně, tato práce se zaměřuje hlavně na ty nejzákladnější, případně nejfrekventovanější.

- **Nukleární rodina** – rodina, ze které člověk pochází, tvoří jí rodiče a aspoň jedno dítě. Tato rodina je pro většinu lidí jejich orientační rodinou.
- **Aktuální rodina** – rodina, kterou si partneři sami založili, ve které žijí s dětmi, ve které žijí s dětmi v roli manžela i rodiče. Výrazně je ovlivněna nukleární rodinou
- **Rekonstruovaná rodina** – rodina obnovená po rozvodu nebo po smrti jednoho z partnerů
- **Rozšířená rodina** – jedná se o rodinu, jejichž součástí je i její příbuzenstvo, které žije s rodinou pod jednou střechou (Gabura, 2012, str. 33)

Dále zde patří také agregátní či nesezdaná rodina. (Gabura, 2012, str. 33)

Rodiny můžeme rozdělit také podle úplnosti:

- **Úplná rodina** – v rodině jsou oba rodiče a jejich dítě či děti
- **Neúplná rodina** – rodina, ve které chybí jeden z rodičů (Gabura, 2012, str. 33)

Dalším typem dělení rodin je podle původu dětí.

- **Biologická rodina** – rodiče jsou biologickými rodiči dětí
- **Rodinu s osvojenými dětmi** – rodiče nejsou biologickými rodiči dětí. Nicméně podle soudu splňují všechny podmínky pro rodiče, tudíž mají status rodiče
- **Náhradní rodina** – nejsou ani biologickými rodiči, ani nemají status rodiče. Jedná se o jednu z forem náhradní péče. (Gabura, 2012, str. 33)

Rozdělení podle autority (Gjuričová, 2003, str. 85)

- **Patriarchální rodina** – rodina, kde je autoritou muž

- **Matriarchální rodina** – rodina, kde je autoritou žena
- **Egalitární rodina** – pravomoci jsou v této rodině rovnoprávně rozdělené (Gjuričová, 2003, str. 85)

Rozdělení podle sexuální orientace

- **Heterosexuální rodiny** – rodinu tvoří partneři opačného pohlaví
- **Rodiny partnerů stejného pohlaví** – rodinu tvoří partneři stejného pohlaví. Ve společnosti velmi diskutované téma. Je zde střet konzervativců a liberálů (Gabura, 2012, str. 35)

Dalšími dělení je dělení z hlediska funkčnosti (Matoušek, 2003, str. 148)

- **Funkční** – charakteristická je pevnou a pozitivní vazbou členů rodiny, vzájemným respektem, uspokojováním svých potřeb, otevřenou komunikací atd.
- **Adekvátní** – forma funkční rodiny. V tomto typu převládá spíše patriarchální model, kdy otec je živitel rodiny a matka se stará o pozitivní atmosféru v rodině, pečuje o děti, vede domácnost. Model ovšem může fungovat i obráceně.
- **Optimální** – forma funkční rodiny. Na rozdíl od adekvátní, rovnocennější rozdělení rolí, společná participace na plánování. Přebývá vzájemné akceptování autority
- **Dysfunkční** – signifikantním znakem je, že neplní základní funkce, neplní potřeby členů rodiny, převládá negativní atmosféra v rodině, potřeby členů jsou někdy na hranici minima (Matoušek, 2003, str. 148)

Kromě zmíněných typů rodin existují samozřejmě i další typy rozdělení. Jedná se například o rozdělení podle demografického aspektu (bydlení) nebo z hlediska zdraví. Méně tradiční kritéria pak mohou být také rodiny orientované na nezávislost, rodiny orientované na úspěch, morálně-náboženské rodiny atd. A v neposlední řadě také na základě diagnostických symptomů či z hlediska kvality vztahů. (Gabura, 2012, str. 39)

Důležité je si k tomuto rozdělení každopádně říct, že se nejedná o statická schémata, protože rodina prochází neustále nějakým vývojem, tudíž může přecházet z jednoho typu na druhý. Nicméně, toto rozdělení může posloužit k přípravě různých koncepcí zaměřujících se na rodinu nebo jako diagnostická pomůcka při práci s rodinami nebo při efektivních intervencích (Gabura, 2012, str. 39)

4 LEGISLATIVNÍ UKOTVENÍ

Pokud hovoříme o legislativním ukotvení rodiny nebo rodinné politiky, tak v podstatě můžeme diskutovat o dvou právních rámcích. První z nich je mezinárodní právní rámec a druhým je právní rámec České republiky. Práce se zaměřuje na oba tyto rámce.

4.1 Mezinárodněprávní rámec

Následující kapitola slouží k objasnění mezinárodního práva v oblasti rodinné politiky, které se dozajista promítá i do celkové rodinné politiky České republiky. Důraz je kladen především na uvedení všech organizací, které na tomto poli působí či působily. Z toho důvodu se taky nahlíží mírně do historie.

4.1.1 Organizace spojených národů

Podle Všeobecné deklarace lidských práv:

Muži a ženy, jakmile dosáhnou plnoletosti, mají právo... uzavřít sňatek a založit rodinu. Rodina je přirozenou a základní jednotkou společnosti a má nárok na ochranu ze strany společnosti a státu. (čl. 16) (Tomeš, 2011, str.193)

Každý má právo na takovou životní úroveň, která by byla s to zajistit jeho zdraví a blahobyt i zdraví a blahobyt jeho rodiny, počítajíc v tom zejména výživu, šatstvo, byt a lékařskou péči, jakož i nezbytná sociální opatření (čl. 25). (Tomeš, 2011, str.193)

Pakt o občanských a politických právech:

Tento pakt v čl. 17 požaduje, aby nikdo nebyl vystaven *svévolnému zasahování do soukromého života, do rodiny, domova nebo korespondence ani útokům na svou čest a pověst* (Tomeš, 2012, str.193)

Pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech (1966) – zaručuje nejširší možnou ochranu a pomoc rodině, zvláště k jejímu založení a po dobu, kdy odpovídá za péči a výchovu nezletilých dětí. (Tomeš, 2011, str. 193)

Deklarace práv dítěte (1959) a následně poté **Úmluva o právech dítěte** (1989) – státy se zavazují zajistit, aby dítě nemohlo být odděleno od svých rodičů proti jejich vůli, ledaže by tak rozhodl soud (čl. 9). (Tomeš, 2011, str. 193)

Dále byla přijata také **Deklarace práv mentálně postižených osob** (1971), **Deklarace práv zdravotně postižených osob** (1975) nebo **Úmluva o právech osob se zdravotním postižením**. (Tomeš, 2011, str. 193)

4.1.2 Mezinárodní organizace práce

Souvisí s podepsáním Versaillské mírové smlouvy (1919), která založila Mezinárodní organizaci práce. První konference byla svolána v roce 1919 do Washingtonu, kde bylo přijato prvních 6 úmluv. Tyto úmluvy upravovaly pracovní dobu v průmyslu, nezaměstnanost, ochranu mateřství, noční práci žen a mladistvých a minimální věkovou hranici pro práci v průmyslu. (Tomeš, 2018, str. 77)

4.1.3 Rada Evropy

Vychází se ze dvou zásad, které se týkají rodinné politiky:

- *Rodina je základní jednotkou společnosti a má právo na vhodnou sociální, právní a hospodářskou ochranu k zajištění svého plného rozvoje* (zásada č. 16, RE 1961) (Tomeš, 2011, str. 196)
- *Matky a děti mají právo na přiměřenou sociální a hospodářskou ochranu a to bez ohledu na jejich rodinný stav a rodinné vztah* (zásada č. 17, RE 1961) (Tomeš, 2011, str. 196)

Evropská charta

Podle ní se stát zavazuje:

- (i) *přijmout všechna vhodná a potřebná opatření na ochranu a podporu rodiny, vč. Zřizování nebo provozování vhodných institucí či služeb* (Tomeš, 2011, str. 196)
- (ii) *podporovat ekonomickou, právní a sociální ochranu rodinného života s takovými prostředky, jako jsou rodinné dávky, daňová opatření, bydlení pro rodiny, dávky novomanželům a jiné vhodné prostředky* (čl. 16) (Tomeš, 2011, str. 196)
- (iii) *zajistit účinné uplatnění práva matek a dětí na sociální a hospodářskou ochranu, vč. Zřizování nebo provozování vhodných institucí nebo služeb* (čl. 17) (Tomeš, 2011, str. 196)

4.1.4 Evropská Unie

- Maastrichtská smlouva (1992) – do roku 1992 EU neměla vlastní sociální politiku

- Amsterdamská smlouva (1997) – přidána kapitola o sociální politice
- Lisabonská smlouva – deklaruje nezadatelná sociální práva občanů EU
- Charta základních práv EU (200) – každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života... (Tomeš, 2011, str. 197)

4.2 Právní rámec ČR

Největší důraz na rodinnou politiku je kladen z hlediska práva primárně ze dvou směrů. Nejvýznamnější právní ukotvení je obsaženo v Listině základní práv a svobod. Poté je také speciální kapitola věnována rodinné politice právě v Občanském zákoníku. Dalšími úpravami jsou pak zákon o nemocenském pojištění, státní sociální podpora nebo zákon o sociálních službách.

Listina základních práv a svobod (čl. 32)

- 1) *Rodičovství a rodina jsou pod ochranou zákona. Zvláštní ochrana dětí a mladistvých je zaručena.*
- 2) *Ženě v těhotenství je zaručena zvláštní péče, ochrana v pracovních vztazích a odpovídající pracovní podmínky.*
- 3) *Děti narozené v manželství i mimo ně mají stejná práva.*
- 4) *Péče o děti a jejich výchova je právem rodičů; děti mají právo na rodičovskou výchovu a péči. Práva rodičů mohou být omezena a nezletilé děti mohou být od rodičů odloučeny proti jejich vůli jen rozhodnutím soudu na základě zákona.*
- 5) *Rodiče, kteří pečují o děti, mají právo na pomoc státu.*
- 6) *Podrobnosti stanoví zákon.* (Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, ©2021)

Občanský zákoník

Výhradně rodinného právo upravuje část druhá v občanském zákoníku.

§ 655

Manželství je trvalý svazek muže a ženy vzniklý způsobem, který stanoví tento zákon. Hlavním účelem manželství je založení rodiny, řádná výchova dětí a vzájemná podpora a pomoc. (podle § 655 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb. občanský zákoník (nový))

Nemocenské pojištění

Slouží k ochraně v době těhotenství a mateřství a je zabezpečena zákonem (č.187/2006) o nemocenském pojištění. (Tomeš, 2011, str. 198)

Státní sociální podpora

Finanční podpora je zajištěna zákonem o státní podpoře z roku 1995. (Tomeš, 2011, str. 199)

Zákon o sociálních službách**§ 1**

Tento zákon upravuje podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci (dále jen "osoba") prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči, podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v oblasti sociálních služeb, inspekci poskytování sociálních služeb a předpoklady pro výkon činnosti v sociálních službách. (podle § 1 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách)

§ 2

Tento zákon dále upravuje předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka, pokud vykonává činnost v sociálních službách nebo podle zvláštních právních předpisů při pomoci v hmotné nouzi, v sociálně-právní ochraně dětí, ve školách a školských zařízeních, u poskytovatelů zdravotních služeb, ve věznicích, v zařízeních pro zajištění cizinců a v azylových zařízeních. (podle § 1 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 CHARAKTERISTIKA MĚSTA

Pokud se podíváme do historie, tak město Slavičín bylo zmíněno poprvé v roce 1141. Další zmínka o městě je v podobě darovací listiny olomouckého biskupa Bruna ze Schaunberku, kde byl Slavičín v roce 1256 věnován Helembertovi de Turri. V té době byl Slavičín městečkem, kde byl kostel a měl také právo tržní, celní a hrdelní. Podle pověsti jednou svatý Vojtěch zastavil v místě, kde stojí Slavičinský kostel, kde na protějším kopci žila hraběnka, která jednou v noci z okna spatřila oheň hořící v táboře svatého Vojtěcha. Proto, z důvodu jejího náhlého prozření přijala osada název Slavičín. Co se týče vývoje města, tak ten byl v minulosti ovlivněn uherskými hranice a Vlárským průsmykem, kde například přicházely vojska Uhrů, Tatarů a Turků. Hlavním zdrojem obživy obyvatel bylo převážně zemědělství a z řemesel zde byla pouze ta nejdůležitější. Nicméně, v budoucnu bylo pro Slavičín a také jeho okolí stěžejní obuvnictví. Souvisí to se skutečností, že si zde v roce 1860 známý podnikatel Josef Pivečka postavil koželužnu, která následně přešla na tovární výrobu a postupem času se dále rozšířila o továrnu na výrobu obuvi zn. Japis. Rozmach strojírenství zde poté nastal vznikem závodu Detona, později Vlárské strojírně. Po druhé světové válce pak Slavičín prošel značným vývojem a v roce 1964 se stal městem. (město Slavičín, ©2021)

Město je nyní součástí Zlínského kraje, konkrétně jihovýchodní části okresu Zlín. Nedaleko od města jsou Bílé Karpaty či Vizovické Vrchy. Žije zde 6316 obyvatel k roku 2021. (Český statistický úřad, ©2021)

Nutno podotknout, že se nejedná o obec s rozšířenou působností, nýbrž o obec s pověřeným obecním úřadem. Město má celkově 4 místní části, jimiž jsou: Divnice, Nevšová, Hrádek na Vlárské dráze a Slavičín.

Obrázek 3 Slavičín

Zdroj: <https://www.mesto-slavicin.cz/cs/mesto-slavicin/>

6 PODPORA RODINNÉ POLITIKY VE MĚSTĚ

Ve městě se nachází mnoho organizací a zařízení, které přispívají k větší kvalitě života rodin a také ke zlepšení celkově rodinné politiky. Nejedná se pouze o školy, ale také o různé sociální služby, charity, sportovní organizace či spolky, kulturní zařízení atd.

6.1 Vzdělávání

Mateřská škola Vlára

Škola je ve městě již od roku 1995. Jedná se o příspěvkovou organizaci, která je zřízena městem. Nachází se v městské části Nevšová. Její největší zajímavostí je, že zde je také speciální logopedická třída. (Program rozvoje města Slavičín 2016-2022, ©2021)

Mateřská škola Malé Pole

Jedná se o druhé předškolní zařízení ve městě. Škola zahájila svou činnost v roce 2006. Nachází se v nejlidnatější části města Slavičín. (Program rozvoje města Slavičín 2016-2022, ©2021)

ZŠ Slavičín Vlára

Budova školy je ve městě již od roku 1952, kdy byla dostavěna. Podílel se na ní mimo jiné významný architekt Baťovského meziválečného Zlína – František Lýdie Gahura. Škola má od roku 1995 také druhou budovu, která slouží pro první stupeň. (Program rozvoje města Slavičín 2016-2022, ©2021)

ZŠ Malé pole

Zastupitelstvo zřídilo školu v roce 1991. Zázemí je vytvořeno pro výuku tělocviku (běžecká dráha), doskočiště, dětská dráha. Dále je zde také počítačová učebna, pracovna pro výtvarnou východu a školní knihovna. (Program rozvoje města Slavičín 2016-2022, ©2021)

Gymnázium Jana Pivečky a SOŠ Slavičín

Gymnázium bylo založeno v roce 1992, nicméně bylo možné studovat pouze čtyřletý studijní obor. Změna přišla v roce 1994, kdy byl zpřístupněn i osmiletý obor. Jméno po známém podnikateli ze Slavičina, Janu Pivečkovi, nese od roku 2005. Následné sloučení gymnázia se střední školou došlo v roce 2012 – a to z důvodu demografického a ekonomického vývoje. (Program rozvoje města Slavičín 2016-2022, ©2021)

ZUŠ Slavičín

Vznik školy se datuje od roku 1965. Na počátku své existence měla problém s nalezením vyhovujících prostorů, ale v roce 1989, kdy škola získala od města k využívání samostatnou budovu, byl tento problém vyřešen. V současné době si děti na této škole, i z důvodu pomoci města, mohou vybrat ze studií, jako jsou například hudební nástroje, sólový nebo sborový zpěv či výtvarné obor. (Program rozvoje města Slavičín 2016-2022, ©2021)

Dům dětí a mládeže

Jedná se o školské zařízení zřizované městem. Dům dětí a mládeže se zaměřuje převážně na volnočasové aktivity, ale nabízí také zájmové kroužky nebo i akce, které nejsou pravidelné. Navíc v období prázdnin se zaměřuje na dětské tábory. (Program rozvoje města Slavičín 2016-2022, ©2021)

6.2 Sociální péče

Charita sv. Vojtěcha

Naplňuje její činnosti je hlavně pomoc a podpora pro seniory a lidi se zdravotním a mentálním postižením. Své služby poskytuje na území Slavičína, ale i v okolních obcích do 15 km. Charita nabízí také ošetrovatelské služby, které poskytují zdravotní sestry. Služba je hrazena ze zdravotního pojištění. (Program rozvoje města Slavičín 2016-2022, ©2021)

R-Ego

R-Ego, z.s. je poskytovatelem registrované sociální služby na provoz nízkoprahového zařízení. Jejich cílovou skupinou jsou děti a mládež ve věku 7–15 let. Cílem spolku je poskytnout dětem zázemí, podporu a pomoc, pokud se dostanou do nepříznivé životní situace, a snaží se zlepšit kvalitu jejich života. Tento nízkoprahový klub slouží také jako alternativa pro zájmové kroužky, poskytuje základní poradenství nebo sociální servis. Nutno podotknout, že vstup do klubu není podmíněn penězi, ani například stanovením příchodu či odchodu a návštěvníci mají taky svobodu ve volbě vykonávané činnosti či prostoru v klubu. Dále je zde také poskytována služba v podobě programů pro primární prevenci pro školy a školská zařízení v mikroregionu Jižní Valašsko a Luhačovické Zálesí pro děti do 6 do 15 let. (Program rozvoje města Slavičín 2016-2022, ©2021)

KamPak?

Jedná se o nízkoprahové zařízení. Zaměřuje se na mládež ve věku od 11 do 26 let. Poskytuje bezplatné ambulantní služby, volnočasové aktivity atd. Její cílovou skupinu tvoří mládež, která je zasažena nebo ohrožena sociálně-patologickými jevy. Této skupině zařízení dává možnost trávit volný čas v bezpečném prostředí. Cílem služby je poskytnout svým uživatelům pomoc při těžkých životních situacích, snížit jejich sociální a zdravotní rizika, zlepšit kvalitu jejich života a nabízet způsoby řešení dané situace. Zařízení je držitelem pověření k výkonu sociálně právní ochrany dětí. (Program rozvoje města Slavičín 2016-2022, ©2021)

Poradenské centrum Zebra

Smyslem poradenského centra je zlepšit sociální situaci svých klientů. Poskytuje služby v oblasti sociálně – právní, psychologické a terapeutické, a to jak v ambulantní, tak v terénní formě. Služba je určena pro děti a mládež od 6 do 26 let, které jsou postiženy společensky nežádoucími vlivy. (Poradenské centrum Zebra, ©2021)

6.3 Kultura

Slavičínský zámek a zámecký park

Zámek pochází z 18. století. V roce 1978 proběhl archeologický výzkum, který potvrdil dokonce existenci dřevěné stavby již z 14. století. K zámku náleží také park, který je společně se zámkem veden v Ústředním seznamu nemovitých kulturních památek. V současné době vlastní zámek soukromý podnikatel. (Program rozvoje města Slavičín 2016-2022, ©2021)

Pivečkův lesopark

Byl založen v roce 1936 rodinou Pivečků, kde sloužil pro místní obyvatele a zaměstnance jejich podniku. V roce 1948 byl zabaven a dosti zpustl. K jeho obnově došlo následně v roce 1997, kdy byl navrácen Janu Pivečkovi, a od té doby se nese jeho jméno. I dnes slouží lesopark jako odpočinková zóna, kde se dají najít převážně sochařská díla. Nicméně od roku 2013 byla přidána také stavba kamenného hradu. Obecně patří mezi největší zajímavosti města Slavičín. (Program rozvoje města Slavičín 2016-2022, ©2021)

Městské muzeum

Slavičín má také své muzeum, které bylo založeno v roce 1956. Nachází se v něm hlavně archeologické nálezy ze Slavičina a okolí, a to z období pravěku a starověku. Od roku 1994 nabízí muzeum také exponáty z bitvy nad Slavičín, která se odehrála v roce 1944.

A neposlední řadě jsou zde také archivy o starých řemeslech, tradicích, akcí apod. (Program rozvoje města Slavičín 2016-2022, ©2021)

Multifunkční kulturní centrum Slavičín

Centrum vzniklo v roce 2010 z důvodu rekonstrukce Horákovy vily. Prostory jsou v současnosti využívány pro Městskou knihovnu a pro multifunkční sály, které jsou využívány místními zájmovými spolky, pro kulturní akce nebo pro vzdělávací akce. (Program rozvoje města Slavičín 2016-2022, ©2021)

Mezi neodmyslitelnou součást kultury dozajista patří také různé akce, a ty se ve městě také dají najít. K akcím, které se pořádají každoročně patří například:

Valašský kumšt

Akce spočívá ve zdobení perníčků a kraslic, pletení z proutí, opracování skla a dřeva, zpracování suchých bylin a dřevin. Vystupují zde také tradiční moravští a slovenští lidoví řemeslníci, zpěváci nebo vypravěči. Na této akci člověk může také ochutnat tradiční pokrmy. (Program rozvoje města Slavičín 2016-2022, ©2021)

Svatovojtěšský jarmark

Pořádán je každoročně od roku 1997. Hlavní náplní programu jsou umělci, kteří předvádí své řemeslo a své výrobky. Jarmark prezentuje typické kulturní tradice spojené se svým územím. (Program rozvoje města Slavičín 2016-2022, ©2021)

Grill párty

Akce je pořádána od roku 2013 Městským informačním centrem Slavičín. Kromě několika druhů masa, které jsou k ochutnání, tak je zde také zábavný program pro děti, který doprovází hudební skupiny (Program rozvoje města Slavičín 2016-2022, ©2021)

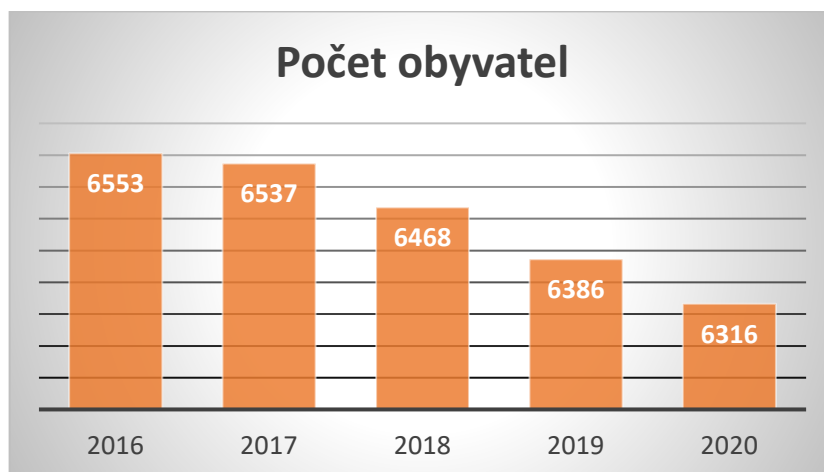
6.4 Sport

Ve městě je také spousta prostoru pro sportovní aktivity a nachází se zde mnoho klubů a spolků. Kromě klasických, jako jsou například fotbalové, basketbalové nebo atletické, tak jsou ve městě i například Klub českých turistů, Klub modelářů, Jednotka sboru dobrovolných hasičů, Kuželkářský klub Slavičín, Kyokushin karate klub atd. (Sportovní organizace a zařízení, ©2021)

7 ANALÝZA SOUČASNÉ SITUACE

7.1 Socioekonomický profil města Slavičín se zaměřením na rodiny

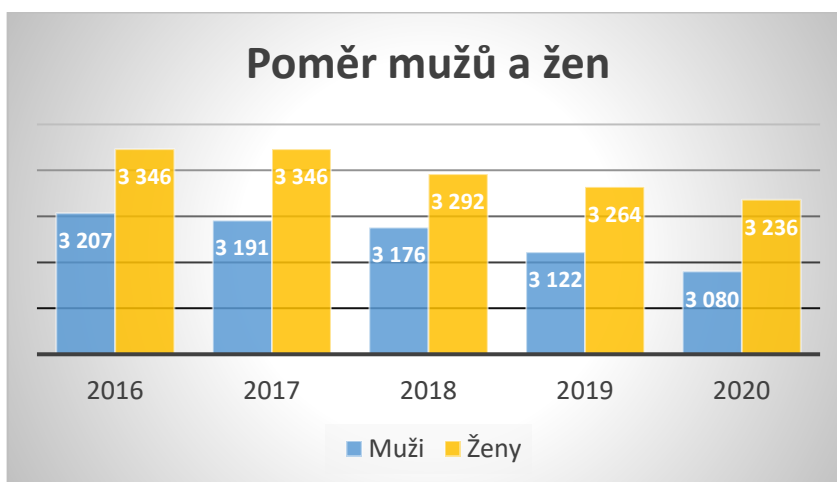
Tato kapitola je věnována analýze současné situace města, kdy se opírá jednak o tvrdá data, která budou vycházet z grafů, tak následně o informace, které se podařilo získat prostřednictvím rozhovorů s aktéry rodinné politiky města Slavičín.

Obrázek 4 Počet obyvatel v posledních letech

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

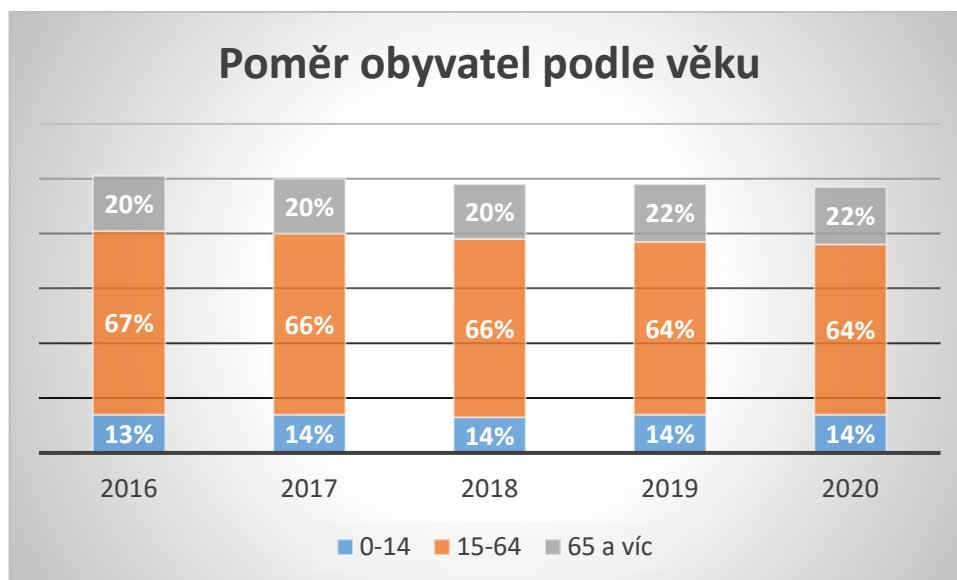
Za sledovaných 5 let je patrná sestupná tendence v počtu obyvatel. Za tato léta je také zřejmé, že počet obyvatel klesl o 240 obyvatel. V procentech to činí od roku 2016 pokles o 3,7 %.

Obrázek 5 Poměr mužů a žen

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

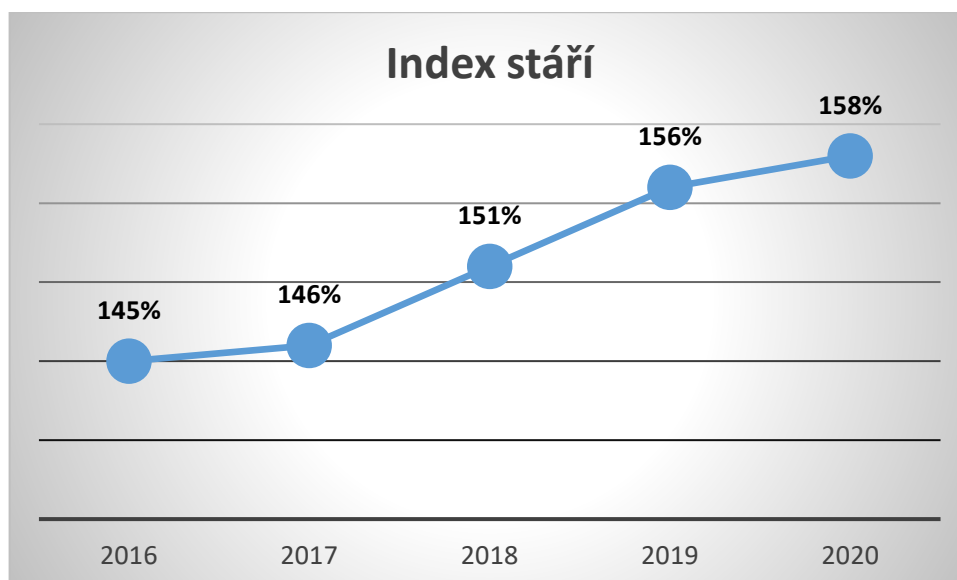
Na tomto grafu můžeme vidět, že ve městě je více žen, a tento trend trvá. Nicméně, i zde je patrný pokles obyvatelstva, který se dotýká jak mužů, tak také žen.

Obrázek 6 Poměr obyvatel podle věku

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

Na obrázku je patrné, že ačkoliv lidé skupina obyvatel 15-64 let je dominantní, tak je zde patrný sestupný trend. Naopak vzrůstá počet důchodců, konkrétně o 2% za pět let. Poslední sekci jsou děti 0-14 let, kdy se hodnoty pohybují stabilně kolem 14%.

Obrázek 7 Index stáří

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

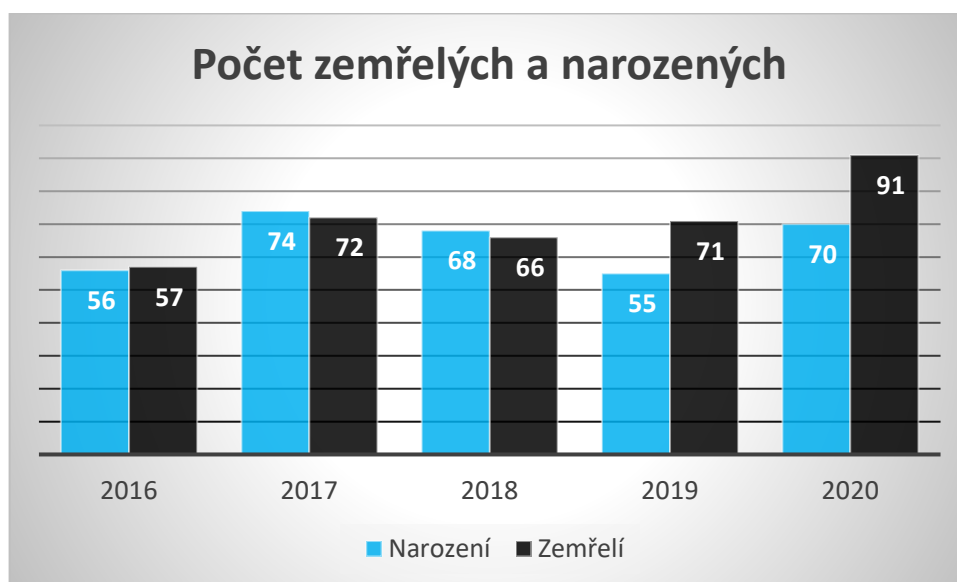
Index stáří zobrazuje stárnutí populace, kdy na výše uvedeném grafu je patrný rostoucí trend. Konkrétně se jedná o počet starších obyvatel nad 65 let, který připadá na 100 mladých obyvatel ve věku 0-14. Pokud vycházíme z přesvědčení, že stárnutí obyvatelstva je negativní jev, tak by se město mělo snažit o to, aby byl index co nejnižší.

Obrázek 8 Poměr sňatků a rozvodů

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

Na tomto grafu je zajímavý jev, a sice, že podmínky pro život ve městě a celkově zázemí, které může Slavičín nabídnout, jsou zjevně příznivé. V posledních 5 letech je pokaždé více sňatků než rozvodů, což potvrzuje, že funkční rodiny ve městě jsou, takže i potenciál pro více obyvatel zde je.

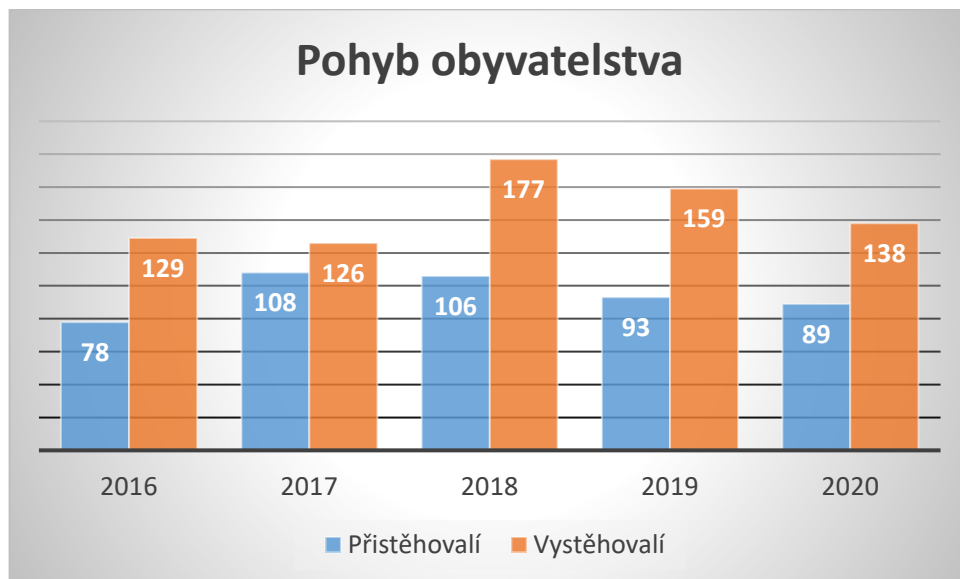

Obrázek 9 Počet zemřelých a narozených

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

Na následujícím grafu je vyobrazen počet zemřelých a narozených za posledních 5 let, kdy je zřejmé, že poměr byl mezi 2016 – 2018 téměř rovnocenný. Nicméně, od roku 2019 je zde patrný nárůst úmrtí oproti narozeným. Každopádně, zde se také musí přihlídnout na

okolnost, že oba roky byly roky „covidovými“. I toto tedy mohlo přispět k tomu, že město zaznamenalo za poslední dva roky silnější nárůst.

Obrázek 10 Pohyb obyvatelstva

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

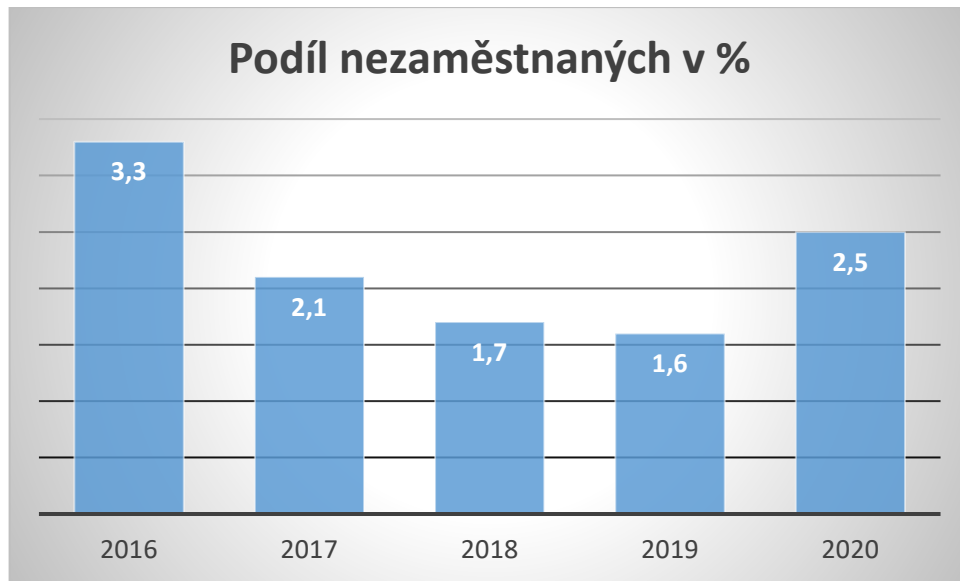
Zde se jedná pravděpodobně o nejsignifikantnější znak. Jak je z grafu patrné, tak městu se nedaří udržet své obyvatele ve městě a registruje stálý odliv svých obyvatel. V absolutních číslech to činí za toto období 729 vystěhovalých ku 474 přistěhovalým.

Obrázek 11 Průměrný věk obyvatel

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

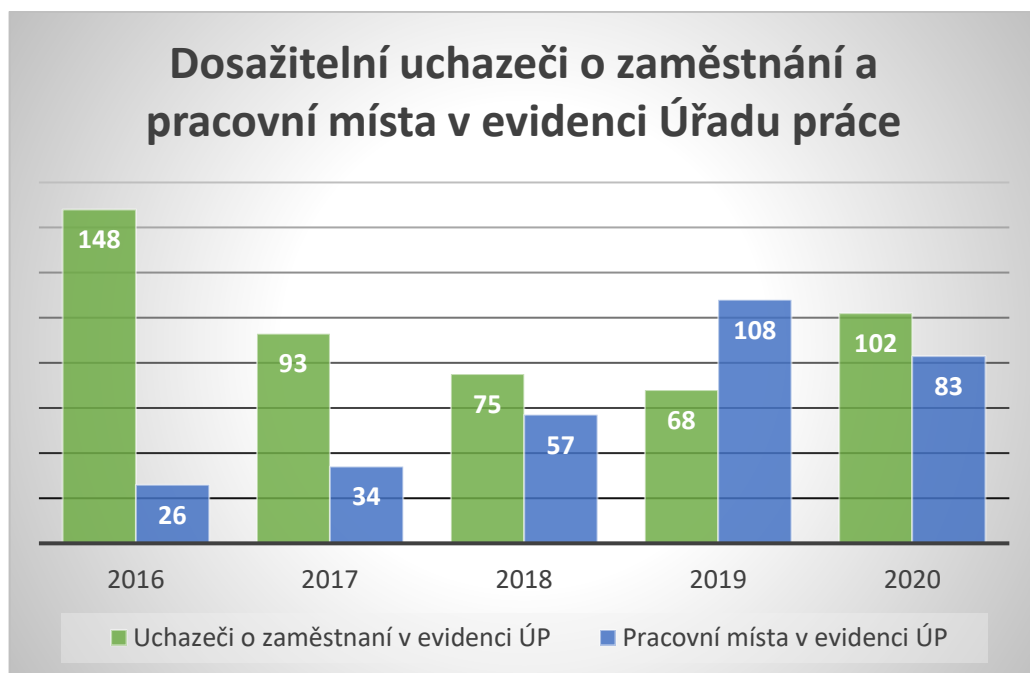
Na tomto grafu je patrné, že průměrný věk obyvatel roste, ale nejedná se o nějak závratné tempo. Dá se tedy říct, že většina obyvatel je v produktivním věku kolem 45 let. Každopádně, jak je patrné i z dalších grafů, stárnutí populace ve městě je nezvratitelný fakt.

Obrázek 12 Podíl nezaměstnaných ve městě

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

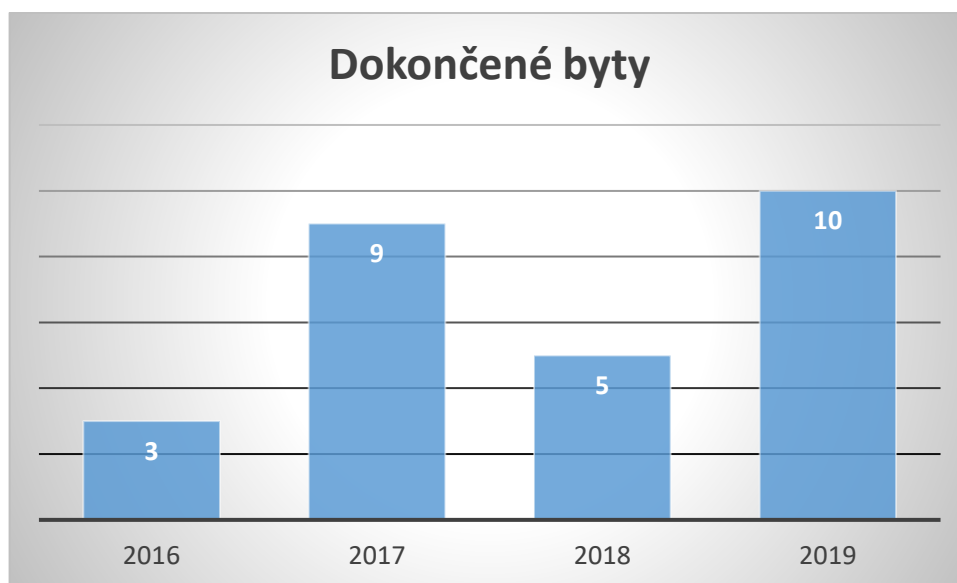
Z grafu se dá vyčíst, že podíl nezaměstnaných dosahuje stabilně nízkých hodnot ve srovnání například se Zlínským krajem viz Obrázek 20 Podíl nezaměstnaných ve městě, v letech 2018 a 2019 dokonce klesl pod 2 %. Je zde také patrné, že po několikaletém poklesu nastal jistý nárůst, nicméně do této proměnné musíme započítat i epidemickou situaci, která souvisí s nemocí covid - 19.

Obrázek 13 Uchazeči o zaměstnání a pracovní místa

Zdroj: Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

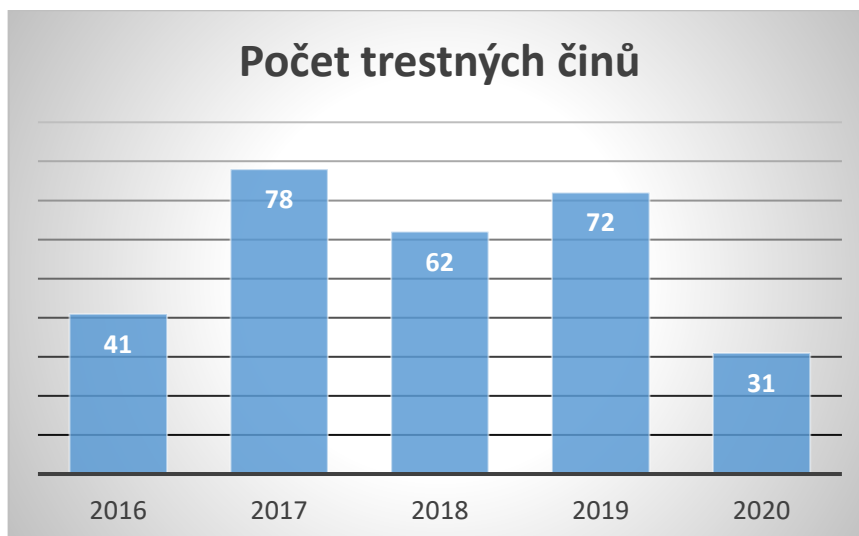
Od roku 2016 až do roku 2019 graf ukazuje, pokles uchazečů o pracovní místa, jedinou výjimku tedy zatím tvoří rok 2020, kde je patrný docela rapidní nárůst uchazečů o práci. Naopak u počtu pracovních míst čísla mezi lety 2016–2019 vzrůstala a prvního poklesu se dočkaly v roce 2020

Obrázek 14 Počet dokončených bytů

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

Dle dostupných dat je vidět, že z hlediska dokončených bytů na území Slavičina hodnoty značně kolísají. Nicméně z posledních dat, která jsou dostupná za rok 2019, je zaznamenána nejvyšší hodnota za poslední 4 roky.

Obrázek 15 Počet trestných činů

Zdroj: Vlastní zpracování s použitím údajů webového portálu Mapa kriminality

Za období posledních 5 let bylo podle dostupných dat spácháno na území Slavičina 284 trestných činů a z toho bylo objasněno 70 %. Nutno také podotknout, že za poslední rok podle grafu značně ubylo trestných činů, ale data za rok 2020 nejsou úplná, protože poslední data byla dostupná z listopadu 2020.

Obrázek 16 Index kriminality

Zdroj: Vlastní zpracování s použitím údajů webového portálu Mapa kriminality

Graf slouží k určení indexu kriminality ve městě, který nám udává, počet trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Můžeme vidět, že se poměrně rapidně zvýšil v období mezi lety 2016-2017. Nicméně, během dalších let osciloval mezi hodnotami 65-76. Naproti tomu minulý rok zaznamenal výrazný pokles, i když opět nutno podotknout, že data za rok 2020 jsou neúplná, protože chybí měsíc prosinec.

7.2 Srovnání města Slavičín a Zlínského kraje

Další podkapitola slouží k objasnění, jak je na tom město v porovnání se Zlínským krajem. Cílem je zjistit, jestli jsou výsledky a hodnoty stejné, nebo jsou tady trendy, které nejsou spjaté jen s městem, ale s celým krajem.

Obrázek 17 Počet obyvatel

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

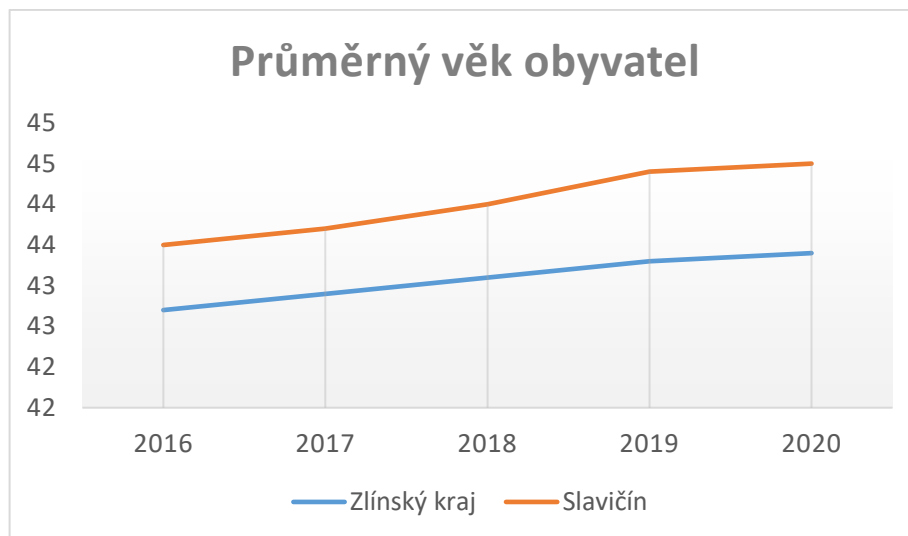
Z prvního grafu je zřejmé, že trend poklesu obyvatel se netýká pouze města Slavičín, ale také dlouhodobě celého Zlínského kraje.

Obrázek 18 Index stáří

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

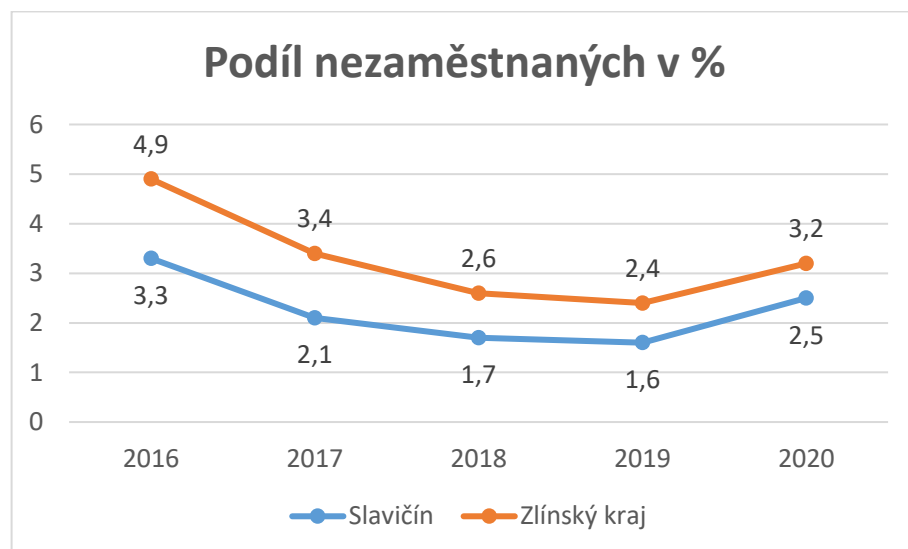
V druhém srovnání je patrné, že město Slavičín má daleko větší problém ze stárnutím obyvatelstva, než má Zlínský kraj, což je taky jeden z problémů města.

Obrázek 19 Průměrný věk obyvatel

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

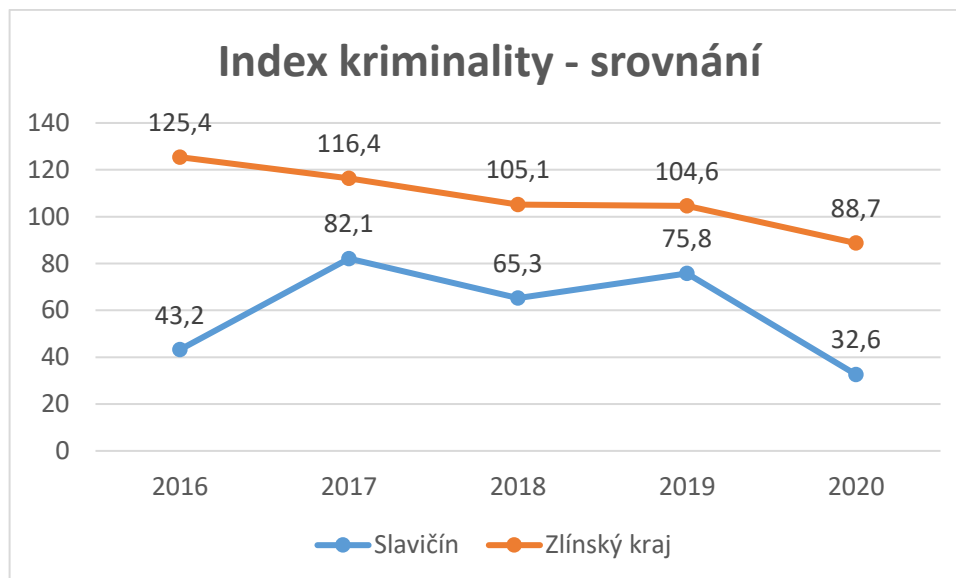
Co se týče průměrného věku obyvatel, tak z obrázku je patrné, že i zde dosahuje oproti Zlínskému kraji vyšší hodnoty. Konkrétně průměrný věk v roce 2020 byl ve Slavičíně 45 let a ve Zlínském kraji činil téměř 44 let. Proto se dá říct, že rozdíl zde je, ale není tak markantní, jako byl u indexu stáří.

Obrázek 20 Podíl nezaměstnaných ve městě

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

Z výše uvedeného grafu je zřetelné, že od roku 2016 až po 2019 podíl nezaměstnaných neustále klesal, a teprve od roku 2020 je patrný jistý nárůst. Každopádně, i tak má město ve srovnání se Zlínským krajem podíl nezaměstnaných stále výrazně nižší.

Obrázek 21 Index kriminality – srovnání

Zdroj: Vlastní zpracování s použitím údajů webového portálu Mapa kriminality

Při výše uvedeném srovnání je očividné, že město Slavičín si v porovnání s průměrem celého Zlínského kraje vede velmi obstojně. Ačkoliv Zlínský kraj má dlouhodobý sestupný trend, tak i přesto, že Slavičín zaznamenal v roce 2017 prudký nárůst, tak si stále držel hodnoty pod 85, navíc poslední rok byl opět na vlně výrazného sestupu. Opět, data z roku 2020 nezapočítávají měsíc prosinec.

7.3 Rozhovory s aktéry dané problematiky

Následující podkapitola se zakládá na rozhovorech s aktéry rodinné politiky ve městě. Jedná se o kombinaci jak místních obyvatel nebo zástupců různých odvětví, kteří mají co říct jak k rodinné, potažmo sociální politice, tak také přímo volených zástupců města. Ze strany města se jedná konkrétně o dva rozhovory, kdy se k dotazům uvolili dva nejpovolanější, a sice starosta a místostarostka města Slavičín. Z tohoto důvodu se jedná o poměrně komplexní škálu osob, které se podělí o své pocity, návrhy a celkové zhodnocení současné situace. Spolu s pevnými daty, které jsou uvedeny v předchozí kapitole, poslouží rozhovory ke konečnému výstupu celé analýzy a následným návrhům.

Rozhovor č. 1

Prvním respondentem byla projektová manažerka, která vede mimo jiné projekt Chytrý Slavičín, paní Alena Šuráňová. Zde je nutno podotknout, že se nejedná přímo o obyvatelku města, ale nedaleké obce Jestřabí. Nicméně, vzhledem k důvodu, že s městem spolupracuje a chodila zde také do školy, tak je do následujících rozhovorů začleněna též.

Paní Šuráňová na úvod říká, že je Slavičín moc hezké místo k žití, což může potvrdit, protože zde také navštěvovala základní a střední školu. Jako jednu z výhod uvádí, že město nabízí plno možností a také, že je všechny služby jsou blízko. Navíc přichází s tezí, že Slavičín má jednu obrovskou výhodu, a sice, že je na pomezí velkoměsta a vesnice, tudíž v sobě může spojit pozitivní aspekty obou území.

Když měla zmínit, co se jí na Slavičíně nejvíce líbí, tak nedokázala říct jedinou věc, protože se na to dívá spíše komplexně. Nicméně uvedla, že je obecně spokojená s občanskou vybaveností.

Naopak ve městě postrádá více sportovních aktivit a zařízení, které například v Brumově Bylnici jsou. Jako příklady uvádí cyklostezky, krytý bazén, lezeckou stěnu atd. Všechno uvedené Brumov Bylnice nabízí.

Na dotaz, jak hodnotí vývoj města za posledních 5 let uvedla, že nejspíš není úplně nestranná, a navíc si myslí, že to nemusela příliš řešit, protože byla na mateřské dovolené. Nicméně, pokud by to měla brát z hlediska školství, protože je sama učitelkou, tak zmiňuje, že jí radnice přijde otevřenější, snaživější, transparentnější a je zde snaha o modernizaci. Mimo jiné také pozitivně hodnotí přístup pana starosty a paní místostarostky.

V otázce občanské vybavenosti je spokojená, ale opět zmínila, že by se mělo zapracovat ve sportovní oblasti.

U tématu rodinné politiky a celkově situace rodin uvedla, tak je velkým problémem bydlení, konkrétně se jedná o nabídku bytů, která není nikterak velká. A město by také mělo zapracovat na větší propagaci, co město může, hlavně mladým rodinám, nabídnout. Nicméně kromě bydlení tvrdí, že to není jen o něm, ale také využití plného potenciálu, co město má, a hlavně to dostat k lidem. Jako další příklady uvádí, krajinu, občanskou vybavenost atd.

Když by měla zhodnotit práci úřadu, tak to shrnuje do 3 oblastí, a to jsou: větší transparentnost a otevřenost, snaha o modernizaci a nové vize či myšlenky.

Na závěrečný dotaz, co by město mělo přednostně podporovat, odpovídá, že by se město mělo zaměřit na lepší marketing, aby město bylo přitažlivější. Dále vyřešit problém mladých rodin, aby neodcházely, což souvisí s bytovou politikou, a nakonec podpora místních firem, aby lidé věděli, že ve městě zaměstnání najdou.

Rozhovor č. 2

Pro druhý rozhovor se uvolil zástupce městské samosprávy, tedy přímo starosta. Kde rozhovor opět probíhal formou otevřených otázek, ale otázky byly strukturovány lehce odlišně, a to z důvodu toho, že kromě zhodnocení situace, bylo také cílem zjistit, co město již pro zlepšení podmínek udělalo, na čem pracuje, případně jaké jsou plány města do budoucna atd.

Pan starosta si myslí, že město prochází dobrým obdobím, protože vnímá, jak se ve městě hýbou věci k lepšímu. Vidí i plno iniciativ v oblasti bydlení, které město podporuje, ale uznává, že většinou hrají roli soukromí investoři. Dále vidí zájem firem, které chtějí rozšiřovat podnikání, zmiňuje také zájem o cestovní ruch, kdy ve městě vznikl kvůli tomu hotel v oblasti gastronomie, kavárny atd., aby lidi do města přilákali. Hovoří také zájmu podnikatelů o pronájmy nebytových prostorů, kdy zmiňuje, že město má v tomto ohledu přetlak a dodává, že ne vždy tomu bylo tak. Celkově říká, že na něho město působí živým dojmem.

Naopak uvádí, že kde má město velký problém, tak je otázka bytů a celkově bytové politiky. Problémem je nedostatek ploch pro výstavbu rodinných domů a nedostatek volných bytů. Druhou věcí, kterou také zmiňuje, je pak rozhádanost zastupitelstva, ale to říká, že možná vnímá jen ze své pozice a neví, do jaké míry to vnímají obyvatelé.

Následně padla také otázka, jak situaci s byty bude město řešit nebo řeší. Situaci chtějí řešit poskytnutím ploch pro výstavbu bytových domů, kdy překročili zatím k jednomu případu. U toho dodává, že ačkoliv je to někdy politicky komplikované, v rámci krize, ve které se město nachází, je to správný krok. Poté také zmínil potřebu změnit územní plán, kdy řada ploch je blokována, protože nelze na území postavit bytový dům. Každopádně zmínil, že situace by měla být vyřešena v srpnu.

Zde se také nabízí, jak chce město své plány financovat. Zde starosta uvádí, že hlavní jsou soukromí investoři. Postup je takový, že když prodávají investorovi pozemek, tak je zde závazek, že investor na území pak musí stavět. Dalším způsobem financování je rozpočet města, kdy z něj je v plánu zaplatit revitalizaci hotelu na byty a také příprava rodinných domků. Nakonec starosta uvádí, že město má do budoucna eventuálně v plánu žádat o dotace, ale nejsou příliš velké, jedná se o 80 tisíc za parcelu.

V oblasti rodinné politiky si pak město klade za cíl zajistit dostatek míst ve školkách a školách. Mělo by se to řešit formou přístavby, dále investice do dětských hřišť, zvyšování

atraktivitu města, zvelebování různých míst (Zámecký park, Pivečkův lesopark...) Mimo jiné zmiňuje také Dům dětí a Mládeže zefektivnit, zajistit nepřetržitý provoz školek, dostatek příměstských táborů, zajištění družinek atd. Obecně to shrnuje snahou o lepší marketing, aby lidé měli větší povědomí o aktivitách ve městě, protože tu od každého něco je, jen to lidé musí vědět a musí se zlepšit kvalita.

Mezi starostovy největší priority pak patří oblast bydlení, oblast životního prostředí, cyklostezky a maximalizace příjmů z dotací.

Za úspěchy, o které se zasadil poté považuje úpravu Zámeckého parku, výstavbu cyklostezek, odblokování oblasti bydlení, kdy existuje několik běžících projektů. Za nejzajímavější ve Slavičíně nebo čím se město může nejvíc pochlubit považuje: kvalitní občanskou vybavenost, dostupnost služeb, hodně podnikatelské město, pracovní příležitosti, bezpečnost, životní prostředí a také spousty známými rodáky. I díky těmto věcem říká, že pokud se podaří městu odblokovat populační křivku, tak se může naplno začít rozvíjet.

Rozhovor č. 3

Rozhovor byl veden s obyvatelkou města Slavičín, s paní Zuzanou Matulovou. Cílem rozhovoru je opět zjistit spokojenost místních ve městě, a vzhledem k tomu, že paní Matulová pracuje také jako developer strategických projektů, tak se v rámci rozhovoru také dalo nahlédnout na situaci města i ze strategického hlediska.

Na začátek rozhovoru říká, že ve městě je spokojená, stěhovat by se nechtěla a hodnotí situaci kladně. Určitě jsou zde věci, se kterými nesouhlasí nebo by je udělala jinak, ale město dává jako krásný příklad pro žití.

Když měla zmínit, co se jí na městě nejvíce líbí, tak říká, že je to prostředí pro život, všude je to kousek, kvalitní občanská vybavenost a město nabízí plno přírody a zeleně, což jako matka oceňuje. Následně uvádí doslova srdečnost města, i když to přisuzuje celému regionu a nakousla i téma vedení města, kde kvituje, že město klade větší důraz na strategické plánování.

U následné otázky, co ve městě postrádá, tak zmínila jako první dostupnost bydlení. Druhou věcí, kterou považuje za problém, tak je dopravní dostupnost, a to hlavně do Zlína. Konkrétně se jedná o autobusovou dostupnost. Z pohledu matky pak uvádí, že dalším problémem je nedostatek aktivit pro děti předškolního věku. Ocenila by nějaké dětské skupinky nebo soukromého školství nebo alternativní školky. Jako důvod uvádí, že školy jsou poměrně přeplněné. Dalším aspektem je podle ní kulturní vyžití, a to zejména pro

věkovou skupinu 15-25 let. Příkladem udává diskotéku, kterou Slavičín nenabízí, ale Valašské Klobouky ano. Samozřejmě dodává, že je to na pořadu dne, až to situace dovolí. K rodinné politice se pak ještě vrátila, kdy uvedla problém uzavření školek během prázdnin, ale na tom se již pracuje. Navíc uvedla, že se v tom sama angažuje. Ze své profese pak nakonec uvedla, že jí mrzí, že město není „trojková“ obec, přitom je větší než Luhačovice, které „trojkovou“ obcí jsou.

Když přišla řeč na vývoj města za posledních 5 let, tak hovoří o tom, že kvituje, že na radnici přišli noví lidé. Je podle ní vidět zlepšení přístupu a také například zlepšení v oblasti čerpání dotací. Nicméně uvádí, že jí mírně chybí nějaká pevná strategie rozvoje, ale zmiňuje, že město na tom pracuje. Poté také hovoří, že oproti minulému vedení je to lepší. Tím nechce ale říct, že by minulé vedení bylo špatné, jen mu dle jejího názoru na konci chyběla vize. Mezi další návrhy, jak zlepšit fungování úřadu pak uvádí například: zajištění více lidí pro implementaci, větší pospolitost, víc nápadů ze strany všech úředníků atd.

V oblasti občanské vybavenosti je pak paní Matulová celkově spokojená, jen by tedy posílila oblast aktivit pro mládež, lepší údržbu dětských hřišť a rekonstrukci kulturního domu. Dále uvedla také kluby a spolky, kdy nesouhlasí s tím, že jsou příliš interní a uvedla, že kromě větší otevřenosti, by uvítala také kluby s důrazem na environment, čímž by město přispělo k většímu povědomí o krajině a ovzduší, kterým se město může chlubit.

Další tématem byla rodinná politika. V tomto ohledu se domnívá, že město dělá na své poměry dost, proto hodnotí situaci v zásadě kladně. Jediné, na co by se zaměřila, je zvýšení kvality školek. Jako příklad uvádí využití dotačních možností, koncepty vzdělávání a větší otevřenost rodičům. Dále zmiňuje zlepšení webových stránek školy, se kterými není spokojená, větší provázanost školek a organizací, aby mohly dosáhnout na dotace, kdy je potřeba nějaká forma partnerství atd. Nakonec by i uvítala, kdyby někdo fungoval jako takový projektový manažer, kdo by spolky provázel a přála by si, aby celkově byla větší systematickosti jednotlivých akcí.

Následujícím tématem bylo hodnocení práce městského úřadu. Zde uvádí, že je spokojená se směřováním úřadu, jen by uvítala možná větší otevřenost úřadu pro lidi a také zmiňuje, že by i přesto, že je patrný posun, tak by ocenila ještě větší inovativnost a vizi, hlavně tedy od celého úřadu jako celku, nejen jednotlivců.

Poslední otázkou bylo, co by město podle ní mělo podporovat přednostně. U tohoto tématu zmínila, že celkově kvalitu života a také ji prezentovat. Poté také podporu podnikatelů a

jejich provázanost a v neposlední řadě také problematiku bydlení, i když tady dodává, že si je vědoma, že na tom město pracuje. Úplně na závěr dodává, že by si přála, aby měl k sobě starosta co nejvíc projektových manažerů, strategický odbor strategického plánování a také externisty, aby se ještě zvýšila kvalita strategického plánování. Závěrem tedy uvádí, že by se zaměřila na byty, podporu podnikání, podporu dětských hřišť, školek a škol.

Rozhovor č. 4

Následující rozhovor byl opět veden se zástupcem městské samosprávy, respektive se zástupkyní, paní místostarostkou Monikou Hubíkovou. Otázky byly opět strukturovány jak pro pana starostu, kdy hlavním cílem bylo zjistit, jak hodnotí situaci Slavičina volení zástupci města, co se jim zatím podařilo prosadit, na čem pracují a jaká je vize do budoucna.

Úvodem paní místostarostka zmiňuje, že Slavičín je opravdu krásné město. Nabízí plno příležitostí, možností zaměstnání, školství, vzdělávacích institucí, krásnou přírodu, bezpečnost a uzavírá to tak, že město je ideální k žití.

Jako největší problém města uvádí dva. Nejdříve zmiňuje takovou rozpolcenost lidí, ale vzápětí zmiňuje, že to uvádí možná i ze svého politického pohledu. Nicméně, hlavním problémem je podle ní nedostatek bydlení.

V návaznosti na to uvádí, jak chce situaci řešit. Uvedla, že plány jsou, ale začít něco stavět není otázka měsíce a zmiňuje, že se již blíží konec volebního období. Každopádně říká, že se zastupitelstvu podařilo na minulém zasedání schválit prodej pozemku developerovi, což považuje za první část řešení problému bytů. Mimo jiné také chystají 31 stavebních pozemků domů v lokalitě Šabatec a chtějí spravit hotel, aby to byly startovací byty pro mladé.

Všechny tyto plány by se měly financovat přes developera, ale uvádí riziko, že zde bude tržní cena, tudíž si myslí, že ne každý si bude moct byt dovolit, zvláště mladí. V otázce hotelů uvádí, že bude chtít oslovit i kraj, aby zajistil optimální podmínky. Domnívá se totiž, že o bydlení se pouze mluví, ale žádné konkrétní kroky se nedějí. Uvítala by také finanční pomoc v oblasti bytů. V neposlední řadě říká, že by se měl kraj více angažovat a zajisti ideální podmínky, a to hlavně pro mladé. Přála by si, aby prostředky byly alokovány spíše pro mladé lidi, protože na sociální bydlení jsou dotace, ale na startovací bydlení ne.

Když přišlo na řadu téma rodinné politiky, tak paní místostarostka uvádí, že covid-19 v této oblasti moc nepomohl, aby se dalo něco vymyslet, na druhou stranu ale zastává názor, že rodinná politika je velmi důležitá a je důležité se jí věnovat. Myslí si, že ze strany města by se mělo o rodině více mluvit a klást důraz na její důležitost.

Co se týče jejich priorit, tak uvedla, že mezi ně patří jednoznačně bydlení, kde se čeká na změnu územního plánu, aby mohl vzniknout nový bytový dům a doufá, že nájem bude skutečně lidový a aby to nebylo konečné bydlení. Mezi další priority pak uvádí školky, kulturu či sport.

Na závěr paní místostarosta bilancovala své dosavadní působení. Uvedla, že za úspěch považuje to, že na úřad dostali a mohla nastat změna, kvituje nové lidi, kteří mají nový pohled na věc a nové nápady, kde zmiňuje hlavně pana starostu.. Mezi věci, které se z jejího pohledu za toto období povedly, tak uvádí například opravu jednoho patra polikliniky, které přispívá k přilákání nových zubařů a v minulém období ještě vyzdvihuje zrušení herních automatů a senior taxi. Nejzajímavější věcí na Slavičíně je pak pole ní zámek a Zámecký park, který je nově opravený. A jako největší potenciál města uvádí, že je to to, že město je na pomezí velkoměsta a vesnice, tudíž může spojit pozitivní aspekty obou území. Nicméně dodává, že prioritou je vyřešení bytové politiky, na což je navázáno všechno ostatní.

Rozhovor č. 5

Posledním respondentem byla členka pracovní skupiny Rodina, vedoucí a terapeutka z Poradenského centra Zebra ve Slavičíně, paní Kristýna Dvořáková. Otázky byly opět strukturovány jako pro obyvatelku města. Rozhovor se zaměřuje hlavně na oblast rodinné, případně sociální politiky, kde může paní Dvořáková, i z důvodu své profese, uvést profesionální a objektivní názor.

Úvodem paní Dvořáková říká, že ve Slavičíně se narodila, žije ve městě celý život a založila zde také rodinu, tudíž současnou situaci hodnotí kladně a dodává, že město má podle ní velkou perspektivu.

Na Slavičíně se jí nejvíce líbí to, že se jedná o maloměsto, ale v pozitivním slova smyslu. Kvituje potřebnou infrastrukturu a zároveň městský klid, který ve velkoměstě není. Poté hodnotí pozitivně také bezpečnost města a uvádí, že město je vhodné i pro výchovu dítěte. Zde pro příklad uvedla, že žila i chvíli v Olomouci, ale nedovedla by si tam představit vychovávat dítě. Dále pak oceňuje lesy, rybníky nebo parky, které město nabízí. A v neposlední řadě i fungující kavárny a obchody.

Naopak ve městě postrádá větší kulturní vyžití. Nečeká nějaké gigantické projekty, ale říká, že by město na tomto mělo zapracovat. Příklad vidí v Bojkovicích, kde funguje při umělecké škole Klub Maják, který slouží pro veřejnost. Poté ještě doplňuje, že i ve Slavičíně akce jsou, ale chybí jim systematičnost a větší frekventovanost. Závěrem pak vnímá i krizi s byty.

K vývoji města za posledních 5 zaujímá kladný názor a s vedením dle svých slov souzní. Chválí mimo jiné aktivity města, jak jsou například poeziomat, lavičky, aleje, možnosti procházek, veřejná ohniště atd. Poté ještě přidala svůj postřeh, co ji ve městě ještě schází, a sice jsou to kvalitní obchody, konkrétně jejich úroveň. Jako příklad uvádí Valašské Klobouky, kde se domnívá, že se více udrží kvalitní maloobchod. Uvítala by obchody se zdravou výživou, kvalitní dětský textil atd., což ve Slavičíně postrádá.

Z pohledu obecné občanské vybavenosti je relativně spokojená. Jediné, co tedy postrádá, je již zmíněná kultura, respektive větší kulturní vyžití. Představovala by si to formou komorního klubu nebo místa, kde by si člověk mohl zajít například na víno, a navíc by tam dvakrát do měsíce byla nějaká kulturní akce. Dále jako příklad uvedla větší provázanost Základní umělecké školy s kulturním životem ve městě. Kdy ovšem dodává, že jistá uzavřenost panuje ve více klubech či spolcích.

Následně přišlo na řadu téma rodin a rodinné politiky. Z tohoto pohledu se paní Dvořáková vyjádřila, že by ocenila větší kvalitu kulturních a veřejných akcí, kdy má pocit, že akce pokryjí zájem jen cca 50 % lidí, ale druhá polovina musí hledat zábavu a aktivity jinde. Možnosti pro zlepšení vidí v aplikaci akcí na téma environmentu, zdravé výživy, zdravého životního styl, sportu atd. Dalším stěžejním tématem je pro ni úroveň školek. Ví, že se v této oblasti dělají jisté kroky, do kterých je zapojena, ale věří, že je to stále otevřené téma. Má dceru i částečně na soukromé škole, proto má prostor pro srovnání. Mezi konkrétní věci uvádí přístup k rodičům, komunikaci, úroveň vzdělání atd. Dále vidí prostor pro zlepšení volnočasových aktivit. Příkladem uvedla Dům dětí a mládeže, kde hodnotí kladně stabilitu, a postrádá inovativní přístup a větší péči. Jako velmi třaskavé téma pak vidí celoroční provoz školek. Byla velkým kritikem, když v minulosti byly zavřené. Nyní už program přes prázdniny je, ale je špatně komunikován (příliš mnoho podmínek, direktivní komunikace atd.). Dalším její nápadem je pak podpora pracovních úvazků žen, když mají malé dítě. Nicméně v této oblasti kvituje mini-školku rodinného centra nebo mini-školku Dětského klubu Elánek, i když se jedná o komerční subjekty. Z tohoto důvodu by byla ráda, kdyby i město mělo ambici mít své jesle nebo mini-jesle, protože jinde to je a věří, že zájem by byl. Obecně by chtěla, aby město zvýšilo zázemí pro předškolní děti, respektive věk 0-3 let. Dále by přivítala větší zázemí v oblasti hřišť, kaváren atd, což by mohlo přitáhnout rodiny z jiných obcí. Poté uvádí nápady jako kiosek nebo bufet na dosavadních území města viz park, lesopark nebo z vnější části areálu koupaliště. Případně větší rozmanitost občerstvení obecně (zdravá výživa, salátovna atd.) A na závěr uvádí, že určitě oblast bydlení je potřeba zlepšit.

Protože považuje za velký problém, že pokud ve městě chce člověk založit rodinu, tak bez finanční podpory rodiny to nepůjde. Domnívá se, že lidé by se do města chtěli vracet, ale bytová situace jim to neumožňuje. Nicméně hodnotí snahu města nabízet městské byty, kdy kvituje, že to sociálně slabším pomůže.

Když poté měla ještě zhodnotit práci městského úřadu, tak zopakovala, že s vedením souzní a i s jejich vizemi.

Na poslední dotaz, co by město mělo přednostně podporovat, tak uvádí, že by mělo pokračovat ve zvelebování veřejného prostoru, více zpropagovat trasy s dětmi, kam mohou vyrazit a celkově atraktivitu regionu. Dále zlepšit kvalitu vzdělávání, na které má město přímý vliv a také kvalitu podnikání. Závěrem to tedy shrnuje snahou o: zvelebování veřejného prostoru, zlepšení vzdělávání, zlepšení podnikání a kultury. U kultury dodává, že by si ji představovala v komorním duchu, pro místní a rozmanité akce.

8 SOUHRN HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ

K vyhodnocení současné situace poslouží data z minulé kapitoly, kde byla provedena analýza dvěma různými způsoby. První se opírá o pevná data, která jsou dostupná z ČSÚ, ze stránek mapa kriminality nebo z informací přímo z města. Analýza je následně rozšířena o rozhovory s relevantními aktéry rodinné problematiky.

8.1 Socioekonomická analýza

Na základě dat z grafů je zřejmé, že město dlouhodobě trápí úbytek obyvatelstva, stárnutí populace, vyšší počet vystěhovalých oproti přistěhovalým, rostoucí průměrný věk nebo zvýšení počtu zemřelých. Nicméně počet zemřelých souvisí dozajista s pandemickou situací. Naopak se město dle těchto dat může pyšnit nízkou nezaměstnaností, hojným počtem pracovních míst, rostoucí výstavbou bytů, nízkou kriminalitou či dominancí sňatků oproti rozvodům.

8.2 Rozhovory

Druhá část analýzy se skládá z rozhovorů s několika důležitými aktéry v rodinné politice. Cílem analýzy bylo pokrýt co nejširší škálu osob, aby výsledná data byla různorodá, rozmanitá, a hlavně komplexní. Z tohoto důvodu byly rozhovory rozděleny na dva bloky. Konkrétně rozhovory na rozhovory místními a s městkou samosprávou.

8.2.1 Obyvatelé města

Obyvatelé města se shodují, že s životem ve městě jsou obecně spokojeni. Jako věci, co se jim na městě nejvíce líbí, tak uvádějí hlavně relativně kvalitní občanskou vybavenost, všechny služby mají navíc blízko, krásnou přírodu či bezpečnosti. Na druhou stranu jim ve městě nejvíce chybí dostupnost bydlení, lepší sportovní vybavenost nebo větší kulturní vyžití. Co se týče hodnocení města za posledních 5 let, tak se vyjadřují v zásadě kladně, kdy vize města kvitují, i když možnosti pro zlepšení zcela jistě jsou. V oblasti rodin vidí ještě velký potenciál a uvádí, že je spousta prostoru pro zlepšení. Konkrétně v oblasti školek, vzdělávání, kulturního vyžití, více rozmanitosti například na poli služeb, větší provázanost městských spolků nebo obecně dát do většího povědomí lidí možnosti, které město nabízí. V současné době také většinou kladně hodnotí i práci úřadu a současného vedení, kdy je podle dotazovaných patrný posun vpřed. Na závěr respondenti uvádí, že město by

přednostně mělo podporovat tyto oblasti: bydlení, podnikání, vzdělávání (školky), marketing, kulturu a kulturní vyžití.

8.2.2 Městská samospráva

U odpovědí zástupců města, kterými byli starosta a místostarosta vyplývá, že oba shodně hodnotí situaci Slavičína kladně. Zmiňují, že město má hodně co nabídnout a považují jej za kvalitní místo pro život. Nicméně oba shodně zmiňují, že největším problémem města je bytová politika. Problém se snaží řešit prostřednictvím nabídky městských bytů, výstavbou nových bytů, transformací hotelu na bytový dům a plno dalšími nápady. Z finančního hlediska spoléhá město hlavně na developery a soukromé investory, kteří ve městě chtějí stavět. Nicméně, prostředky hledají také v rozpočtu nebo prostřednictvím dotací. V oblasti rodin se město snaží pracovat hlavně na situaci školek (místa pro děti), investice do dětských hřišť, zvyšování atraktivity města a celkové zvelebování míst. Paní místostarostka také zmiňuje zvýšit povědomí o důležitosti rodin. Za své priority pak město považuje zejména: bydlení, životní prostředí, školky, sport nebo maximalizaci příjmů z dotací.

8.3 SWOT ANALÝZA

Závěrečným výstupem celé analýzy je následná SWOT analýza, která poslouží k jasnému stanovení silných stránek, slabých stránek, příležitostí a hrozeb. Na základě ní bude poté stanovena návrhová část, která bude věnována možnostem, které město může implementovat pro zlepšení dosavadní situace.

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Nízká nezaměstnanost • Bezpečnost • Dostupnost školských zařízení • Dostupnost volnočasových aktivit • Kvalitní životní prostředí a příroda • Dostupnost sociálních služeb 	<ul style="list-style-type: none"> • Úbytek obyvatelstva • Stárnutí populace a nárůst průměrného věku obyvatel • Malá informovanost o možnostech města • Nekvalitní stav některých služeb a zařízení • Nízká nabídka bytů
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Větší zapojení městských klubů a spolků do rozvoje města • Rozvoj podnikatelského prostředí • Zlepšit provázanost institucí pro rodinnou či sociální politiku • Posílení marketingu • Zlepšení bytových podmínek 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomické a sociální důsledky pandemie • Konkurence jiných obcí • Neinformovanost občanů • Omezení financí (dotací) kvůli úbytku obyvatel, nekoncepčnosti a nesystematičnosti • Nízký zájem občanů o veřejný život

Tabulka 3 SWOT analýza

Zdroj: Vlastní zpracování

9 NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ SOUČASNÉ SITUACE

Návrhy se opírají o sesbíraná data, provedené rozhovory a následnou SWOT analýzu. Cílem je představit takové návrhy, které budou ku prospěchu města, budou se zaměřovat na stěžejní témata, kde by město mělo zapracovat a budou proveditelná v rámci podmínek a financí města Slavičín.

Na základě analýzy by se město mělo zaměřit na tyto tři základní oblasti. První z ní je oblast bydlení. Druhou oblastí je zvýšení kvality služeb (rodinné, kulturní, volnočasové atd.), s čím souvisí také provázanost služeb, spolků a klubů. A v neposlední řadě by se město mělo zaměřit na lepší marketing, větší informovanost a zvýšit zájem obyvatel o veřejný život.

Obrázek 22 Schéma hlavních cílů

Zdroj: Vlastní zpracování

9.1 Bydlení

První oblast je věnována bydlení a představuje návrhy, kterými město může zlepšit dosavadní bytovou politiku, aby zabránilo odlivu obyvatelstva. Kromě návrhů obsahu také vysvětlení konkrétního přínosu, zahrnuje náklady na realizace zmíněných opatření a uvádí také aktéry, kteří mají za implementaci zodpovědnost.

Popis	Zlepšení možností bydlení pro rodiny, zejména pro mladé
Návrhy	<p>Dokončení transformace „Hotelu Slavičan“ ve startovací byty pro mladé (cca 18 mil.).</p> <p>Dokončení přípravy lokality pro výstavbu rodinných domů Šabatec (cca 30 mil.).</p> <p>Alokovat prostředky zejména na podporu mladých rodin, nikoliv pouze sociálně slabších.</p> <p>Klást vyšší důraz na zapojení kraje, například ve formě peněžního příspěvku.</p>
Přínos	Udržení rodin, a hlavně mladých rodin ve městě, zvýšení počtu obyvatelstva.
Náklady	cca 60 mil. Kč
Zodpovědnost	město Slavičín

Tabulka 4 Bydlení

Zdroj: Vlastní zpracování

- „Hotel Slavičan“ – jedná se o přeměnu hotelu na byty pro mladé, který by měl mladým umožnit kvalitní start do života a městu zajistit zastavení odlivu mladých lidí. Jednou z výhod je také nízká cena nájmu, která odpovídá možnostem mladých.
- Rodinné domy Šabatec – návrh spočívá v odblokování území a přípravě lokality pro stavbu rodinných bytů. Město se potýká s problémem nedostatku ploch, což by měl tento návrh částečně vyřešit.
- Alokace prostředků pro mladé – v současné době jsou prostředky, ale i nastavení možnosti získat byt především pro sociálně slabé jedince. Město by mělo zaměřit svou pozornost také na mladé, kteří chtějí žít ve městě, ale nemohou. Implementací tohoto návrhu může město zvýšit svou konkurenceschopnost a udržet mladé perspektivní lidi ve Slavičíně.

- Větší zapojení kraje – spočívá v apelu na kraj, aby se snažil více podporovat výstavbu a nabídku bytů v obcích, a to například peněžními příspěvky

9.2 Kvalita služeb

Druhá oblast se zaměřuje na zvýšení kvality služeb, zvýšení různorodosti a rozmanitosti služeb a také na konkrétní opatření, které mohou být v této oblasti uplatněna. Cílem je pak zatraktivnění města, potažmo regionu, zvýšení jeho konkurenceschopnosti a celkově zvýšení úrovně. Součástí tabulky je také finanční stránka této oblasti.

Popis	Zlepšení kvality a zázemí služeb ve městě
Návrhy	Revitalizace a investice do dětských hřišť. Lepší flexibilita dopravních spojů ze Slavičina do Zlína. Zvýšení kvality školských zařízení (školky, školy atd.). Větší zázemí pro předškolní děti. Větší provázanost klubů, spolku či školek ve městě. Rozmanitost nabízených služeb (např. environmentální klub, nabídka zdravé výživy, důraz na zdraví životní styl atd.). Vybavení pro kulturní a rodinné akce (skákáci hrad, kapela, party stan atd.). Zřízení kulturních spolků, větší zapojení ZUŠ do veřejného života. Výstavba kiosků či lehkého občerstvení na strategických místech viz park u koupaliště.
Přínos	Zajištění vyšší atraktivnosti, konkurence schopnosti města, vyšší přírůstek obyvatelstva.
Náklady	cca 450 tis. Kč / rok
Zodpovědnost	město Slavičín a neziskové organizace

Tabulka 5 Kvalita služeb

Zdroj: Vlastní zpracování

- Revitalizace a investice do dětských hřišť – obecně zvýšit kvalitu dětských hřišť. Hřiště často nejsou v dobrém stavu, takže by tento návrh přispěl k vyšší bezpečnosti, dále některá nejsou moderní, takže i z důvodu modernizace a v neposlední řadě kvůli větší zatraktivnění hřišť ve městě, například i v kontrastu s jinými obcemi.

- Dopravní spoje – zde by byla zapotřebí kooperace jak s městem, tak také krajem o větší provázanosti spojů směr Slavičín – Zlín, kdy například pro matky s dítětem, které také chodí do práce, jsou spoje dosti nekomfortní.
- Zázemí pro předškolní děti – jedná se zejména o děti mezi 0-3 rokem, kdy město nabízí málo jeslí či školek, kde matky, které kupříkladu chtějí pracovat na zkrácený úvazek chtějí odložit své ratolesti.
- Větší provázanost – obecně všech spolků či organizací. Město má spoustu klubů či spolků, ale ty nejsou provázané, často nespolupracují atd. Přitom při jisté kooperaci, zvláště klubů s podobným zaměřením, se může zvýšit jak konkurenceschopnost města, tak také větší povědomí a atraktivita klubů, spolků...
- Rozmanitost služeb – zvýšení nabídky služeb pro občany města. Klást důraz na rozmanitost a širokou nabídku. Příkladem může být environmentální klub, obchod se zdravou výživou, kvalitní textil, zdravý životní styl atd.
- Vybavení pro kulturní a rodinné akce – nedostatek vybavení na některých akcích. Zajistit vyšší atraktivitu a rozmanitost akcí prostřednictvím dostupnosti zajímavějších aktivit. Mezi ně patří: skákací hrad, kapela, party stan atd.
- Kultura – zřízení spolků a klubů, které budou klást důraz na kulturu. Může se jednat o kulturu města, ale také regionu. Dále také větší zapojení ZUŠ do veřejného života. Pozitivní efekt jak pro školu – reklama, prestiž atd., tak pro město – atraktivita, rozmanitost, zvýšení povědomí o městu a jeho možnostech.
- Výstavba kiosků – stavba drobných užitkových staveb jako například: občerstvení, stánek s pivem, zdravá výživa atd. Důraz je kladen na strategické umístění této drobné stavby či stánku, a to z toho důvodu, aby tyto kiosky byly blíž lidem, kteří jsou například v parku, na procházce atd.

9.3 Marketing a informovanost

Poslední problematikou je problematika marketingu, informovanosti či většího zájmu o veřejných život lidí ve městě. Přínosem má být hlavně větší informovanost místních, a to ve všech oblastech, koordinace jednotlivých aktivit a služeb, které město nabízí a také zajištění větší efektivity při aplikaci uvedených opatření. V neposlední řadě jsou také uvedené odhadované finanční zatížení.

Popis	Cílem je zlepšení povědomí obyvatel města, ale i okolních obcí, o možnostech a příležitostech ve Slavičíně
Návrhy	<p>Pořádání více kulturních a rodinných akcí, a to s důrazem na zapojení klubů a spolků ve městě.</p> <p>Větší propagace míst a tras, kde se dá ve městě vyrazit na procházku (dostupnost, časová náročnost, možnost zastávky na občerstvení, lavičky atd.).</p> <p>Vyšší kooperace s kluby a spolky města.</p> <p>Klást důraz na informovanosti jiných obcí o možnostech Slavičina (např. letáky, spojené akce měst atd.</p> <p>Systematické a frekventovanější pořádání akcí.</p> <p>Mezigenerační akce.</p> <p>Zajištění koordinátora, případně celého týmu, pro propojení jednotlivých oblastí.</p>
Přínos	Větší informovanost místních, propagace města, zvýšení konkurence schopnosti, přírůstek obyvatel.
Náklady	120-190 tis. Kč / rok
Zodpovědnost	město Slavičín, neziskové organizace, spolky a kluby ve městě

Tabulka 6 Marketing a informovanost

Zdroj: Vlastní zpracování

- Více kulturních a rodinných akcí – zvýšení počtu akcí právě v těchto dvou oblastech, které lidé považují za stěžejní, kdy mohou pomoci převážně také spolky, které ve městě působí. Jedná se o plus jak pro spolky, tak také pro město.

- Větší propagace – město nabízí spoustu míst, ale lidé o nich mnohdy nevědí. Krom některých místních, tak také hlavně okolní obce. Klást důraz na větší povědomí a zmapování těchto lokalit. Příkladem může být kooperace jednotlivých obcí.
- Vyšší spolupráce – důraz na větší provázanost města a klubu či spolků, kdy výstupem má být zatraktivnění města Slavičín a zvýšení efektivity činností jak města, tak také spolků.
- Informovanost jiných obcí – nedostatečná znalost okolních obcí o tom, co město Slavičín nabízí. Hlavním cílem je zajistit větší informovanost, kdy město toto může realizovat skrz letáky, reklamy, spojené akce atd.
- Systematičnost a frekventovanost – vypracovat plán a strategii, na základě kterých město bude pořádat své akce, kdy důraz bude kladen také na pravidelnost a frekventovanost těchto akcí, ne pouze akce jednou za rok.
- Mezigenerační akce – akce pro všechny věkové skupiny, aby byla zajištěna pospolitost, provázanost a solidarita nejen mezi vrstevníky, ale také mezi rodinami, sousedy, důchodci a dětmi atd.
- Koordinace – zaměstnání koordinátora, ne-li celého týmu, k zajištění spolupráce podniků, spolků a klubů, kdy hlavním cílem a výstupem je zvýšení efektivity práce, konkurenceschopnosti města a celkové podpory a pomoci mezi jednotlivými organizacemi ve městě.

ZÁVĚR

Cílem práce bylo objasnit pojmy jako je rodina, rodinná politika a také strategické plánování, kdy tyto kapitoly obsahuje teoretická část práce. V druhé části práce – praktické části, je pak pozornost upřena na město Slavičín, kdy pomocí analýzy a rozhovorů jsou navržena opatření na zlepšení situace rodin ve městě.

Z hlediska teoretické části práce charakterizuje oblast strategického plánování a rozdíly, které plynou z toho, jestli se jedná o veřejný, nebo soukromý sektor. Druhá kapitola následně otevírá oblast rodinné politiky, kdy se zaměřuje na všechny úrovně, na kterých se rodinná politika vede. Nedílnou součástí teoretické části je také vymezení pojmu rodina, typy rodin a také některé funkce, které rodina vykonává. Celá teoretická část je pak uzavřena kapitolou Legislativní ukotvení, která se zaměřuje na prameny práva, které se věnují rodinné politice.

Praktická část je věnována pak konkrétně městu Slavičín, na které práce také cílí. Tuto část otevírá nejdříve stručná charakteristika města a poté již představení institucí a zázemí, které město může v oblasti rodinné politiky poskytnout. Následně práce obsahuje analýzu současné situace města, kdy jako data posloužila převážně informace z ČSÚ, případně ze stránek Mapa kriminality, které byly použity pro charakteristiku výchozí situace města. Tato data jsou následně doplněna o rozhovory s relevantními aktéry rodinné problematiky, kdy pro analýzu přispěly jak dojmy místních, tak také městské samosprávy. Výstupem celé analýzy je pak SWOT analýza, která strukturovaně popisuje silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby města.

Závěrem celé práce je pak návrhová část, kdy na základě předchozí analýzy práce přichází s návrhy a opatřeními, které jsou rozděleny do tří základních směrů. Prvním z nich je vyřešení bytové politiky, druhým zlepšení kvality služeb a posledním je zvýšení marketingu, informovanosti a celkově většího zájmu o veřejné dění u obyvatel.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BRYSON, John M. Strategic planning for public and nonprofit organizations: a guide to strengthening and sustaining organizational achievement. 4th ed. San Francisco: Jossey-Bass, 2011, 547 s. ISBN 978-1-118-04993-8.

BRYSON, John M., Sharon Roe ANDERSON a Farnum K. ALSTON. Implementing and sustaining your strategic plan: a workbook for public and nonprofit organizations. San Francisco, CA: Jossey-Bass, c2011, 294 s. ISBN 9781118067215. Dostupné také z: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=nlebk&AN=382095&lang=cs&sit e=ehost-live&authtype=ip,shib&custid=s3936755>

DUKOVÁ, Ivana, Martin DUKA a Ivana KOHOUTOVÁ. Sociální politika: učebnice pro obor sociální činnost. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 200 s. ISBN 978-80-247-3880-2.

FOTR, Jiří, Emil VACÍK, Miroslav ŠPAČEK a Ivan SOUČEK. Úspěšná realizace strategie a strategického plánu. Praha: Grada Publishing, 2017, 318 s. Expert. ISBN 9788027104345.

GABURA, Ján. Teória rodiny a proces práce s rodinou. Bratislava: Iris, 2012, 318 s. ISBN 9788089256952.

GJURIČOVÁ, Šárka a Jiří KUBIČKA. Rodinná terapie: systemické a narativní přístupy. Praha: Grada, 2003, 182 s. Psyché. ISBN 8024704153.

KNAUSOVÁ, Ivana a Pedagogická fakulta. Vybrané kapitoly ze sociální politiky. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. 90 s. ISBN 80-244-1021-4. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:3a1bfe20-c682-11e6-8032-005056827e52>

KRBOVÁ, Jana. Strategické plánování ve veřejné správě. Praha: Wolters Kluwer, 2016, 143 s. ISBN 9788075525871.

KREBS, Vojtěch. Sociální politika. 6., přepracované a aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015, 566 s. ISBN 9788074789212.

LIAZOS Alex, 2016. Families: Joys, Conflicts, and Changes. ISBN 9781594510168. Dostupné také z: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=nlebk&an=1106191&scope=site>

MATOUŠEK, Oldřich. Rodina jako instituce a vztahová síť. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. ISBN 80-86429-19-9. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:54e3ec30-2d7e-11e4-8c14-5ef3fc9bb22f>

PAVLÍK, Marek. Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenosti. 1. vyd. Praha: Grada, 2014, 160 s. ISBN 978-80-247-5256-3.

SHEA, John a Catherine BERNARD. Family: Heart of Humanity. 2013. ISBN 9781443843270. Dostupné také z: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=nlebk&an=839507&scope=site>

SOBOTKOVÁ, Irena. Psychologie rodiny. 3. vyd. Praha: Portál, 2012, 224 s. ISBN 978-80-262-0217-2.

TOMEŠ, Igor. Povinná sociální solidarita. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2018, 226 s. ISBN 978-80-246-3835-5.

TOMEŠ, Igor. Obory sociální politiky. Praha: Portál, 2011, 366 s. ISBN 9788073678685.

Internetové zdroje

Česká správa sociálního zabezpečení, 2021. Životní situace [online]. [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/web/cz/penezita-pomoc-v-materstvi>

ČESKO, Zákon č. 183 ze dne 14. března 2006 o územním plánování a stavebním řádu. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006, částka 63, ISSN 1211-1244. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-183>

ČESKO. § 1 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 2. 5. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108#p1-1>

ČESKO. § 1 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 2. 5. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108#p1-2>

ČESKO. § 655 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 2. 5. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89#p655>

Český statistický úřad, 2021. Počet obyvatel v obcích - k 1.1.2021 [online]. [cit. 2021-5-6]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112021>

Český statistický úřad, 2021. Veřejná databáze [online]. [cit. 2021-6-9]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__585068#

Koncepce prorodinné politiky města Slavičín do roku 2024, 2020. Město - Slavičín [online]. [cit. 2021-6-1]. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/cs/mesto-slavicin/dokumenty/strategicke-dokumenty.html>

Koncepce rodinné politiky, 2017. Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR [online]. [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/strategicke-dokumenty-v-oblasti-podpory-rodiny>

MAPAKRIMINALITY, 2021. Mapa [online]. [cit. 2021-6-9]. Dostupné z: <https://www.mapakriminality.cz/#>

město-slavičín, 2021. město Slavičín [online]. [cit. 2021-5-6]. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/cs/mesto-slavicin/>

Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2021. Dávky a příspěvky [online]. [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/davky-a-prispevky>

Poradenské centrum Zebra, 2021. Katalog sociálních služeb ve Zlínském kraji [online]. [cit. 2021-5-11]. Dostupné z: <https://www.socialnisluzbyzk.cz/sluzby/poradenske-centrum-zebra-664/>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY, 2021. Poslanecká sněmovna [online]. [cit. 2021-05-02]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>

Program rozvoje města Slavičín 2016-2022, 2021. město - Slavičín [online]. [cit. 2021-5-11]. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/cs/mesto-slavicin/dokumenty/strategicke-dokumenty.html>

Public spending on family benefits, 2021. OECD [online]. [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/els/family/database.htm>

PŮČEK, Milan. Strategické versus územní plánování. Urbanismus a územní rozvoj, 2009, 12.1-2: 3-7. Dostupné z: http://www.uur.cz/images/publikace/uur/2009/2009-01-02/02_strategicke.pdf

Regionální rozvoj, 2020. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [online]. [cit. 2021-03-08]. Dostupné z: <https://mmr.cz/cs/ministerstvo/regionalni-rozvoj>

Rodinná politika na úrovni krajů a obcí, 2008. Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR [online]. [cit. 2021-04-03]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/strategicke-dokumenty-v-oblasti-podpory-rodiny>

Rodiny v krajích, 2021. Rodinná politika [online]. [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: <http://rodinyvkrajich.mpsv.cz/cs/rodinna-politika>

Sportovní organizace a zařízení, 2021. Město - Slavičín [online]. [cit. 2021-5-11]. Dostupné z: https://www.mestoslavicin.cz/redakce/index.php?lanG=cs&clanek=27539&slozka=23709&xsekce=23896&as4uOriginalDomain=www.mestoslavicin.cz&as4u_protocol=https&ConfirmCookie=confirm&od=10&

STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ, 2021. CENTRUM PRO VEŘEJNOU SPRÁVU [online]. [cit. 2021-02-20]. Dostupné z: <https://www.acsa.cz/verejnasprava/uzitecne/strategicke-planovani/>

Úřad práce ČR, 2021. Státní sociální podpora [online]. [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: <https://www.uradprace.cz/web/cz/statni-socialni-podpora>

Zpráva o rodině, 2017. Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR [online]. [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/strategicke-dokumenty-v-oblasti-podpory-rodiny>

Zpráva o rodině, 2020. Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR [online]. [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/strategicke-dokumenty-v-oblasti-podpory-rodiny>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR Česká republika

ČSFR Česká a Slovenská federativní republika

ČSSZ Česká správa sociálního zabezpečení

ČSÚ Český statistický úřad

EU Evropská unie

HDP Hrubý domácí produkt

MPS Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

MŠ Mateřská škola

OECD Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

OSVČ Osoba samostatně výdělečně činná

SPR Strategický plán rozvoje

zn. Značka

z. s. Zapsaný spolek

ZŠ Základní škola

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Tvorba strategického plánu	16
Obrázek 2 Rodinná politika krajů	28
Obrázek 3 Slavičín.....	40
Obrázek 4 Počet obyvatel v posledních letech	45
Obrázek 5 Poměr mužů a žen	45
Obrázek 6 Poměr obyvatel podle věku	46
Obrázek 7 Index stáří.....	46
Obrázek 8 Poměr sňatků a rozvodů	47
Obrázek 9 Počet zemřelých a narozených	47
Obrázek 10 Pohyb obyvatelstva	48
Obrázek 11 Průměrný věk obyvatel.....	48
Obrázek 12 Podíl nezaměstnaných ve městě.....	49
Obrázek 13 Uchazeči o zaměstnání a pracovní místa.....	49
Obrázek 14 Počet dokončených bytů.....	50
Obrázek 15 Počet trestných činů	50
Obrázek 16 Index kriminality	51
Obrázek 17 Počet obyvatel	52
Obrázek 18 Index stáří.....	52
Obrázek 19 Průměrný věk obyvatel.....	53
Obrázek 20 Podíl nezaměstnaných ve městě.....	53
Obrázek 21 Index kriminality – srovnání	54
Obrázek 22 Schéma hlavních cílů	66

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Porodné.....	23
Tabulka 2 Přídavek na dítě	24
Tabulka 3 SWOT analýza.....	65
Tabulka 4 Bydlení.....	67
Tabulka 5 Kvalita služeb	68
Tabulka 6 Marketing a informovanost.....	70